

Mallit

9

35
SENTI

SEPTEMBER 1935

Naiste ja koduole kunkili

Moodsaim kondütriäri Tartus

J. Lill

RIIA TÄN. 11 • TELEFON 9-46

Iga päev eri uudiseid!

Oma šokolaadi tööstus

Maret

NAISTE JA KODUDE KUUKIRI

Sügisõhtu mererannal

Peenikene haridus

1.

Laps on perekonnapäike, see on teada.

On siiski väike vahe: päripäike teatavasti ei käi koolis, aga laps käib.

Kool on aga nüüdsel ajal säärane asutus, kuhu lastel on väga raske pääseda. Proua Ärnal on kolm halli karva juustes kõige nende sekelduste ja toimetamiste järele, mis nõudis väikese Peetri koolipanek. Ja siis ta esimest korda elus mõtles, et see perekonnapäike ei olegi alati nii väga päike.

Ühtlasi mõtles ta, et kas neid lapsi on Eestis siis ülearu palju või ei suudeta mõnda maja juure ehitada, et kõik põngerjad ära mahuksid? Esimesel juhul ei oleks ju mingit alust kõigil neil kaebustel, et meie rahvaarv ei tõuse — vastuoksa, valitseb otsekui rahvauputus. Kui aga on nii, et lapsi on napilt ja sellele nappuselegi ei saa küllalt kooliruumi, mis mõtet on siis ohutada rahvaarvu kasvamisest?

„Mis sa temast sinna keskkooli topid?“ sõnas proua Ärna abikaasa, „las käib algkoolis edasi.“

„Soo?“ oli proua Ärna valmis sõnalahingut alustama, aga siis mõtles viivu ja jäi sedakorda vait.

Härä abikaasa oli nimelt säärane mees, kes kõige tulisemalt nii sõnas kui kirjas propageeris noorte koolitamist kutsealadele. Mis kasu sellest gümnaasiumi ja ülikooli haridusest, kus inimene jääb nälga? Tegelikult töö oskus aitab aga igamehe kindla otsa peale. On äraiganenud see vaade elule, et amet peab olema peenikene ja inimene ise kesteab kui kõrgelt intelligentne. Töö ei määri kedagi, olgu ta nii must kui tahes. Vanemad, mõelge sellele!

Niisuguseid mõtteid ohutas proua Ärna teinepool ja, nagu näha, väga ilusaid ning õigeid mõtteid. Ka proua Ärna ei saanud nendele mõtetele midagi vastu öelda, kuigi tundis, et... Igal juhul põksutas tal südame all mingi ärev tung, et väike Peeter peab siiski saama gümnaasiumi. Et kõik on ju ilus ja õige, aga... Ja kui nüüd proua Ärna oma mehe ettepanekule vaikis, siis mõtles ta veel natukene, tegi siis peaga nõustuva nõksu ja ütles:

„Nojah, jäägu siis peale nii.“

Sedasi esialgu jäigi.

2.

Järgmisel päeval tegi proua Ärna mehega säärast juttu:

„Peaks õieti mõtlema hakkama, et kui Peeter algkooli lõpetab, mis ametit teda siis õppima panna?“

Mees kostis pisut tõrjuvalt:

„Noh, sellega on aega. Eks näis...“

„Aega nüüd on, aga ega tee paha, kui kõik varakult valmis mõelda. Arutasin endamisi, et poiss võiks vahest lukusepaks õppida — tal näikse iga-suguste mutrite ja masinate vastu huvi olevat.“

„Nojah, nojah, küll kah...“ sõnas mees hahameelselt ja jäi omakorda mõttesse.

Peale lõunat küsis ta:

„Kas need keskkoolid on ikka kõik päris täis?“

Proua Ärna ajas kõravad kikki. Kuid sõnas päris ükskõikselt:

„Nüüd on kuulda, et ühes olevat veel paar vaba paika. Aga noh, mis nüüd enam sellest, poiss on juba teise joone peal.“

„Seda'nd küll... jah...“ ühmatas mees ja jäi veel sügavamalt mõttesse.

Õhtul sõnas ta pisut häbelikult ja areldi:

„Ei tea... ma mõtlesin, et... mis siis, võiks poisi lõpuks sinna keskkooli panna. Kesteab kuidas tulevikus ja kõik... Ja kui seal ühes öeldakse ruumi olevat...“

Ärna lõi päratu imestuse näkku:

„No aga, kuhu jääb siis see sinu kuulus kutseasjandus?“

„See nüüd küll, aga... Ega's keskkool veel sega ja...“

Nüüd viskas Ärna need õiged toonid:

„Vaata, kallis mees, nüüd oledki enesel maski maha kiskunud! Kõneled sellest kutsetööst ja kõigest muust, aga ise oma südamesopis hellitasid lootust, et küllap mina ikka keskkooli asjad jutti sean. Et siis oleks sul hea öelda, et naine tahtis, polnud midagi parata. Kui aga nägid, et mina nii kergesti alla andsin, siis tekkis sul hirm. Hirm selle südamesopi ees, mis ihkas, et sinu poiss ikka kah pääseks kõrgemale ja peenemale! Niisugune säinas oled sina. Suus on kaunid sõnad, aga niipea kui neid sõnu tuleb oma nahal tunda, siis on põgenemine. Tehtagu nii, tehtagu naa, aga tehku ikka teised, mitte isel!“

„Ega'nd sedasi just... hmjah, hm, hm...“ ühmatas mees.

„Ma teadsin seda,“ jatkas proua Ärna, „ja mängisin väikest vigurit. Poisi kirjutasin ma juba eile keskkooli ja homme läheb esimest päeva. Aga seda ma ütlen küll, et peab ikka meie rahva hulgas veel nõrk olema see arusaamine tegelikust kutseoskusest, kui selle propageerijad ise on sääraised, nagu nad on...“

Mees vaikis — polnud midagi öelda. Naisel on päris õige jutt — aga mis teha?

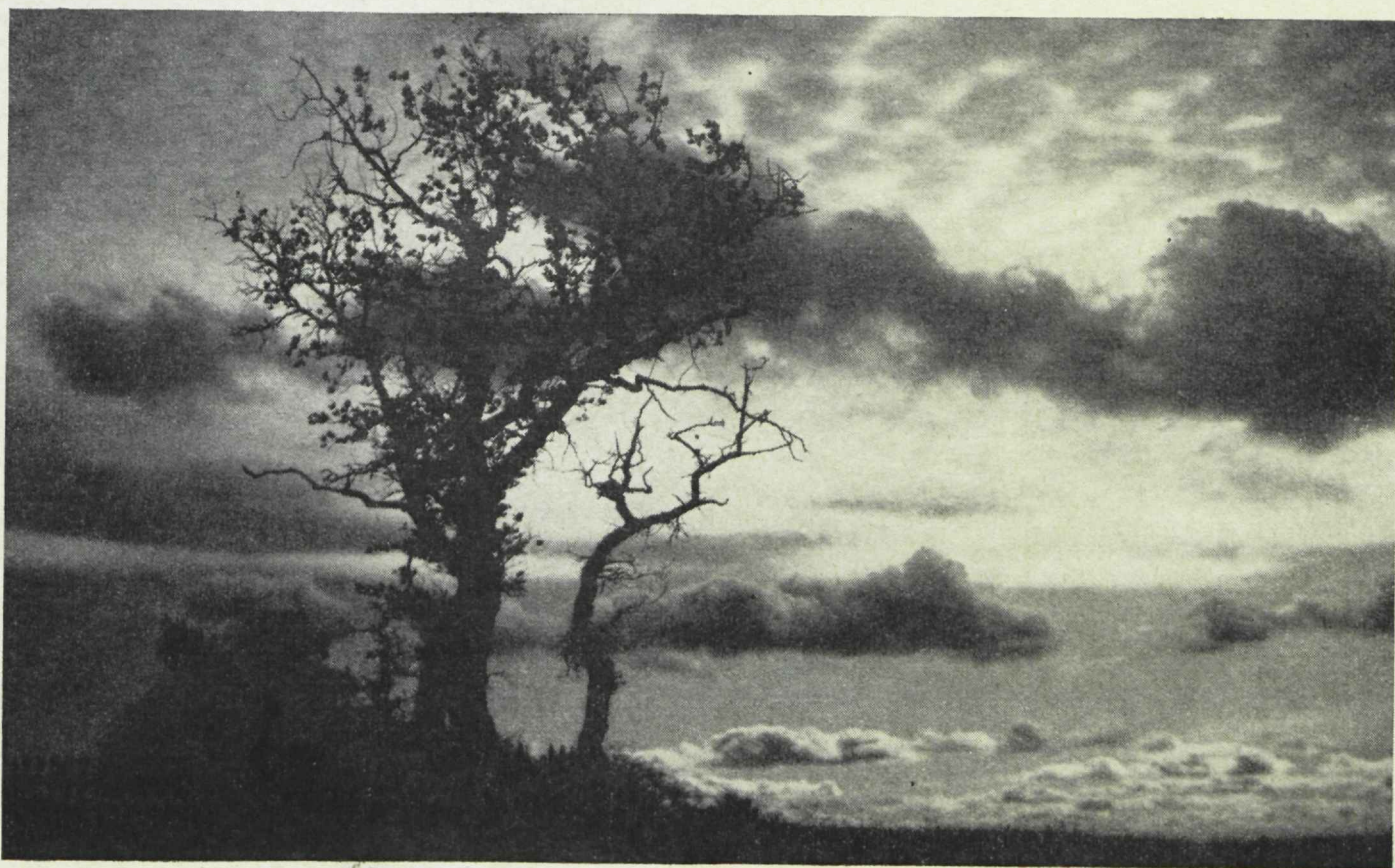
J u h a n P a h l b ä r k.

LIINIVAHT

Justus tõusis istmelt, võttis taskust suure punase-kollasekirju taskuräti, pani selle hoolikalt kokku ja mähkis ta tumedaks kõrbenud, kuid seespoolt veel valgeid oksiidijälgi näitava, alumiiniumpoti kõrva ümber. Selles potis keetis Justus piparmünditeed. Vasaku käega ulatades aknalaualt tühja konservikarbi ja vaskse signaalisarve kõrval seisva pragunenud tassi, valas ta sellesse teed. Kuum aur tõusis näkku ja laskus käele. Justus hingas mõnuga sisse värske tee lõhna. Sest saadik kui

ta kannatas närivalude all, oli ta lakanud suitsetamast, jõi vaid veel nõrka piparmünditeed, uskudes selle pehmedavasse mõjusse, ühtlasi ka oma korratule seedimisele, ja elas üldse taimetoitlasena. Justuse õhtusöök koosnes kolmest õunast, peotäiest metspähklitest ja kolmest viilust kuivatatud leivast.

Ettevaatusest hoolimata ta närvide seisukord ennem halvenes kui paranes. Vahest oli isegi käia raske, ja põlvedesse pesitses nõrk, näriv kipitus, nagu peaks ta iga

Sügis

Joh. Triefeldti foto

hetk maha kukkuma. Seni oli tal läinud korda seda, peamiselt liini ülevaatusel tekkivat piinavat valu, pehmen-dada agara palvetamisega. Lapsepõlvest saadik oli ta pidanud meeles ema ütelist, et kolm on õnne-number ja ta ei unustanud kunagi öelda kolm korda „aamen“.

Vaatamata kogu hoolikusele, tundus, nagu nihkuks nõrkusetunne põlvedest juba veidi kõrgemale, kuni rindu, kus ta siis möllas piinava kartustundena. Justus rahustas end mõttega, et see on tema enda patukoorem, mis seisis tema maises armastuses oma surnud naise vastu. Muud ei võinud see ollagi.

Justus istus oma kitsas, kuumaks köetud liinihoidja putkas väikese, sinise-kirju vahariidiga kaetud laua taga. Keset lauda seisis äratuskell. Selle ees lebas plaan läbi-sõitvate rongide kellaegadega. Vasemal kellast oli vana, ärapeetud piibel, paremal taldrik roheliste euka-liptuse kompekkidega, mida külmetunud liinivaht alati ostis enne ametkohustele asumist väikesest vürtsipoest. Ta heitis veidi kartliku pilgu neile asjadele. Nagu nad praegu lebasid laual, oli see pühalik kord. Kunagi oli ta nad juhuslikult niiviisi lauale asetanud, kuni esemed ta üle võimust võtsid, ja ta oleks end tundnud surmõnne-tuna, kui kas või korraks oleksid kompekkid sattunud äratajast vasemale ja piibel paremale.

Justus arvas: „Asjad seisavad nii, ja mu käsi käib hästi. Muudan nende asendit, kes teab, kuidas mul siis läheb.“ Tal oli ähmane tunne, kui valitseks salapärane ühendus nende asjade ja tema saatuse vahel. Samuti kar-tis ta ära visata ajajooksul taskutesse kogunenud rämps-u, nagu kruvikesi, tammeterusid, paberitükikesi ja ühte õhukest, viletsat, sinise klaaskiviga sõrmust, mille ta oli kunagi leidnud läbi männimetsa viival teel. Ühe küljes neist võis ju rippuda ta õnn! Ja just millise küljes?

Justus heitis rahuliku pilgu kellale. Kümne minuti pärast saabub põhjaekspress. Siis tuli vahetus ja Justus pidi tegema tänaseks viimase käigu. See oli kõige vasti-kum osa tema ülesannetest. Lugu põdraga oli mõjunud talle masendavalt ja iga kord, kui ta pidi minema liini mööda, meelestus talle põder. See oli leidnud aset kesksu-ve selgel, päikesepaistelisel pealelõunal.

Liinivaht tõusis istmelt ja heitis pilgu läbi lahtise akna välja, et minema peletada rusuvaid mõtteid. Sest jällegi ilmus ta ette metsatihnikust väljakargav põder, kes umbes 100 meetrit tema ees tahtis minna üle raudtee-liini. Kuid hetkel, mil loom oli jõudnud roobaste vahele, kerkis kurvele must punkt, lähenes mürisedes ja üha suu-

renedes. Asjata püüdis loom põigelda roobastelt välja paremale ja vasemale. Roopaid näisid ümbritsevat näge-matud võred. Kui kiirrong oli jõudnud üsna lähedale, laskus põder värisedes roobaste ette maha. Justus ehmus niivõrd, et ta peaaegu oleks unustanud mõtlemast enesele. Alles viimasel hetkel, kui teda puudutas müriinal lä-heneva veduri tugev õhusurve, hüppas ta suure pingutu-sega kõrvale ja veeres rööbiti liinile minevasse kraavi.

Kui ta sealt välja ronis, oli ta ülikond kaetud rohe-lise, kleepuva kõntsaga. Selle hirvuääratava silmapilgu mõju alla ta jäigi, ja seda enam end sidus oma harju-muste külge. Sageli, kui piinav närvilikkus ei annud talle mahti magada, palvetas ta, higiseid käsi kramplikult risti hoides, jumal päästku teda kogu tema patukoormaga vähemalt ära neist roobastest. Siis kuumadel patjadel püherdudes kaalus Justus, mis küll ütleks kolleeg Tõm-bar, kui ka tema, Justuse, kohustus langeks kaaslasele. See oleks ebaõiglane. Kuid samas meelestus talle, et jumala imevägi on piiritu. Muidugi võis jumal Tõmbari peaja muuta nii, et ta poleks teisiti osanudki, kui et käia liini läbi kaks korda järjest.

Justus ohkas. Väljas lõi korduvalt signaalikell. Hei-tes pilgu ajanäitajale, võttis ta piibli ja taldriku eukalip-tuse kompekkidega ning asetas need seinakappi. Haa-ras ukse kõrval rippuva salli, mähkis selle oma pika, kõhna kaela ümber ja ronis siis musta punaste kätistega vormipalitusse.

Ukse kõrval põrandal seisis lamp. Justus süütas selle, keerutas lambi tahti veidi alla ja üles ning riputas lambi rinnale. Väljas hakkas roobastel taguma. Justus kargas välja, tõstis kõrgele kääripuu konksu ja asus kii-resti väntama. Märgutahvlid laskusid alla. Rongi tuled juba paistsid. Äkki kõik põrus ja mürises, kui puruneks putka aknad. Järgnes võimas õli ja suitsu järele lõhnav õhulaine... Eemal helkis vaid veel punane tulukene. Justus vinnas märgitahvlid jälle kõrgele.

Putkas ootas juba vahetus. Tõmbar oli tugev ja tüse mees, ajas kohe pärani ukse ning akna, et oleks kül-laldaselt õhku. Justus naeratas mahedalt, teretas sõbra-likult, pani pähe nahkmütsi, kätte käpikud ja läks.

Räästa all, vastu seina seisis mitmed raudsed kangid ümarikkude ja kandiliste, punaste ning mustade signaali-dega. Nende hulgas oli suur, roostetunud kruvivõti. Selle tõstis Justus õlale ja sammus kiviastmeid alla, veidi kangestunud kõhnu jalgu üle liini mööda rullidel jooksvat traati tõstes, ning astus paremasse roopasse.

Ühetasasel sammul liikus ta liiprilt liiprile. Tuhandetest ülerullunud vaguniratastest puhtaks poleeritud roopad läikisid kuupaistel. Vahetevahel Justus oigas, kõhis rögisedes, seisatus, võttis kruvivõtme õlalt ja proovis suure hoolega roopühendit. Ta kontrollis igat mutrit ja kruvis nad veidi tugevamini kinni. Kuid kõike seda tegi ta vaid selleks, et viia teisale mõtteid. Muide pidi ta järjest vaatama paremal ja pahemal läikivatele roobastele. Neist hoovas mingi hädaoht. Elamusest saadik põdraga, mis oli ka temale, Justusele, suureks hädaohuhetkeks, kartis ta roopaid, kartis, et need ehk ühel päeval ka tema köidavad enese külge.

Uuesti heitis ta raudse võtme õlale. Aastate kestel oli raske raud paremasse õlasse surunud suure armi. Naine oli selle kunagi avastanud. Ühtaegu tekkis Justuse kindlusetus, kas oli ta putkast lahkudes öelnud talalise palve või ei. Ta tegi seda igaks juhaks nüüd, kuigi ta selle nüüdsesse mõjusse enam väga ei uskunud ja soostas: „Jumal kaitsku mind, et minuga midagi ei juhtuks. Aamen, aamen, aamen.“

Õhk oli jääkülm. Juba palvetamise kestel oli Justus kuulnud roobaste tasast laulu. Kuna ta aga kahtles, et ta ehk polnud asja juures küllalt innukalt, kordas ta veel kord palvet sõna-sõnalt, kusjuures püüdis öelda iga sõna teadlikult ja kindlas veendumuses, ise alateadlikult samm-sammult edasi kõndides. Tuhmilt kumises raud ta jalge all. Ta oli umbes poolel teel putka nr. 22 juure.

Liiprid hakkasid tasa vibreerima. Justus oma ähmas segaduses ja surutud olukorras peatus äkki mingi hirmu surve. Kruvivõti kaotas tasakaalu ja kukkus kõlises roobastele. Kiiresti kiskus Justus kindad käest,

vabastas ägedalt palitu, nii et üks nööpidest veeres sillutuskivide vahele. Närvlikult kobas ta taskuid mööda, kui oleks kaalul elu: „Jah! Jah!“ läkatas ta. „Olen täna jälle nii kergemeelselt putkast ära jooksnud, kõik läks liiast libedasti ja kiiresti, nüüd kannan tagajärgi.“ Tee-poti ahjust võtmisel suurt punase-kollasekirjut taskurätti püksitaskust tõmmates, oli ta unustanud järele vaadata, kas ehk ei kukkunud ühes välja ka sinise kiviga sõrmus, ja vaata — talisman oligi kadunud.

Värisev nõrkus vajus mehe jalgesse. Juba paistsid pöörangu tagant veduri mõlemad laternad. Ehkki näis, kui seisaksid nad paigal, suurenesid nad silmnähtavalt. Oli — kui ajaks mingi loomakoletis pimeduses pikka-mööda omi silmi lahti. Justus oli otse hüpnootiseeritud. Otsides põgenemise võimalust, vaatas ta hetkeks taha. Roopad oõtsusid üles ja alla, üles ja alla... Läikides ja kavaluseta sirutusid nad kuni horisoni kaugeima punktini, et seal ühineda. Liinivaht oli täielikult raudse silmuse võimuses. Õhus hõljus hirm. Kõik mürinad, roobaste tagumine, auru sisin ja vuhin — kõik rebenes kui äkilise äikselöögi all. Justus tundis, kui oleks keegi talle lauatükiga kõvasti pähe löönud. Pisarad said võimuse ja voolasid mehel üle näo. Liikmed surid. Viimast jõudu kokkuvõttes, püüdis ta roobastelt lahkuda. Peaajus valitses tühjus, seal oli vaid lapsepõlvest jäänud ebausku arvu kolme õnnetoovasse mõjusse. Tundus, kui ta suudaks veel astuda üle kolme liipri, siis oleks see pääs, saaks hüpata välja roobastikust, veereks raudteetammi alla jääkirmetisega kaetud vette. Niiviisi kaaludes oli liinivaht laskunud põlvedele, vasak jalg üle roobaste. Tormates neelas näljaset mühisev rong ükskõikselt läikivaid roopaid...

Carl Conrad.

Kultuuri võlud

Olen alati pooldanud keskuse veendumusi. Isegi, kui sõjalise kommunismi ajastul seati sisse nep, ei protesteerinud ma põrmugi selle vastu. Nep — siis olgu nep. Eks te ise tea paremini.

Kuid muuseas, nepi sisseseadmisel mul siiski süda hirmsasti tõmbus krampi. Just nagu aimasin mingeid teravaid muudatusi.

Ja tõesti, kus nüüd. sõjalise kommunismi ajastul oli, nii öelda, kaugelt vabam kultuuri ja hariduse suhtes. Ütleme kas või seda, et teatris võis vabalt istuda üli-riietes — istu, milles tulid. See oli juba saavutis, mis kõneles enese eest.

Kuid kultuuri küsimus, see on üks pagana koera asi, kas või sama teatris mittelahrtirietumine. Muidugi, pole kahtlust, et ilma palituta rahva väljanägemine võidab, on nagu nägusam ja elegantsem. Kuid mis kodanlistes maades hea, kukub meil välja viltu.

Seltsimees Loktjev ja tema daam Njuscha Koschelkova kohtasid mind neil päevil tänaval. Jalutasin niisama, võibolla läksin ka kõri loputama — ei mäleta.

Ja asuvad mõlemad mulle auku pähe rääkima. „Kõri“ ütleb Vassili Mitrofanovitš, „noh, ega's kõri ära jookse. Kõri on ikka teiega ja jõuate teda igal ajal loputada. Lähme täna parem teatrisse.“

Ühe sõnaga, ära meelitasid minu teatrisse — veetma õhtut kultuuriliselt.

Ja läksimegi teatrisse. Võtsime muidugi pääsmed, maksime rubla ja kolmkümmend. Ronisime parajasti treppi kaudu üles, kui äkki hüütakse järele. Kästakse maha võtta üleriided.

„Palitud võtke maha“, käratatakse.

Loktjev daamiga ajasid kohe palitud maha. Mina aga seisan ja kaalutlen. Palit oli mul sel õhtul selga aetud otse oõsärgi peale. Kuube polnudki.

Arvan, et nagu veidi imelik palitud maha võtta. Võib juhtuda otse häbi. Peaasi — ei või öelda, et mu särk oleks must. Mitte väga must. Kuid muidugi jäme, oõsärk. Krae ette endastmõistetavalt õmmeldud suur sineli nööp. Häbi ju niisuguse suure nööbiga minna teatri jalutusruumi.

Tähendan kaaslastele, et:

„Ots ei tea, mis teha, seltsimehed. Olen täna viletsasti rietatud. Nagu piinlik palitud maha võtta. Ikkagi traksid näha ja särk jäme seljas.“

„Näita siia“, käseb Loktjev.

Lõin hõlmad lahti. Näitan end.

„Jah“, ütleb, „on ikka väljanägemine küll...“

Muidugi silmitses mind ka daam ja lisas:

„Parem lähen mina koju. Ma ei või olla, kui kavaleer minu kõrval kõnnib särkis. Puudub veel, et oleksite aluspüksid ajanud pükste peale. Selge — on piinlik sellises abstraktses seisukorras käia teatris.“

Vastan, et:

„Ma ei teadnud ju, et lähen teatrisse“, lollkana niisugune. Arvab võibolla, et üldse harva kannan kuube. Võibolla, et ei raatsi, hoian, — mis siis?

Arutasime, mis teha. Loktjev, koer niisugune, seletab:

„Vaata, mis. Mina, Vassili Mitrofanovitš annan sinule kohe oma vesti. Aja selga minu vest ja käi selles, just kui oleks sul kuum.“ Avas siis oma kuue nööbid, kobas ja otsis oma seesmuses.

„Oi, õnnis ema, pole eneselgi täna vesti. Annan sulle parem oma kaelasideme, ikkagi veidi kobedam. Seo kaela ja käi, just kui oleks sul kuum.“

Daam aga vahele:

„Jumala eest, parem kui ma lähen koju. Mul kodus kuidagi rahulikum. Muide, üks kavaleer peaaegu aluspükstes ja teisel kuue asemel seljas kaelasid. Las' Vassili Mitrofanovitš palub, et teda lastaks sisse palitust.“

Palume ja mangume, näitame ette partei liikmeramatud, ei lasta.

„See pole“, vastab, „üheksateistkümmes aasta, et palitust istuda.“

„Noh, pole siis midagi parata“, vastasin, „vist tuleb koju ronida.“

Kui aga mõtlen, et rubla ja kolmkümmend on makstud, ei suuda enam minna — jalad ei vii ukse poole.

Loktjev, koer niisugune, mõelnud juba välja:

„Tead mis, sina aja traksid maha, lase meie daam kannab neid käetasku asemel. Ise aga veere sisse nagu oled: kui oleks sul seljas apaši-särk, ja sul selles — ühe sõnaga — kogu aeg kangesti kuum.“

„Mina trakse ei võta, tehke, mis tahate“, puikleb daam. „Kas ma selleks tuln teatrisse, et meeste asju käes kanda. Las Vassili Mitrofanovitš kannab ise, või lase pistab omale taskusse.“

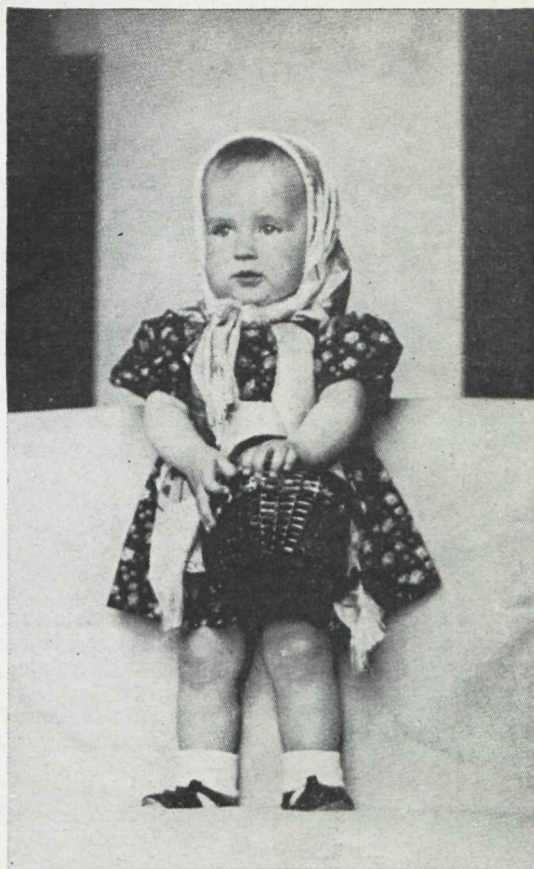
Ajan siis palitu maha. Seisan särgiväel kui vanakurja poeg.

Teatris aga valitseb koera külmus. Värisen ja lõgistan hambaid. Ringi rahvas vahib.

Meie perekondade

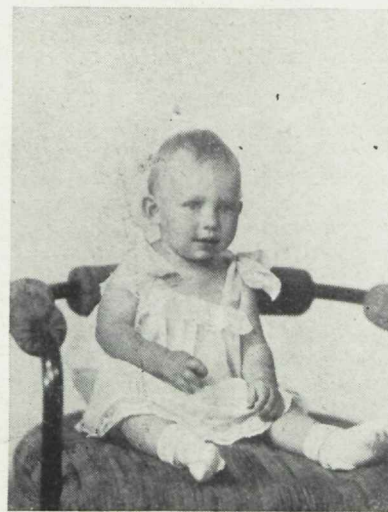

EHA, ärimees K. Vihma tütar ja
Viktor Bersin Riias.

MARE, Vägeva jaamaülema Alb. Volmeri
tütar.

väikesi käskijaid

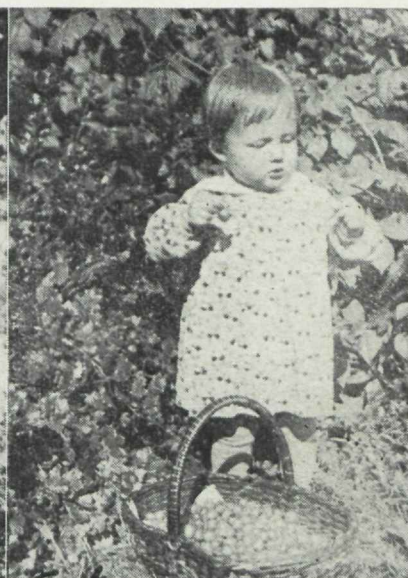
AASA, mag. pharm Rud. Matsin'i
tütar.

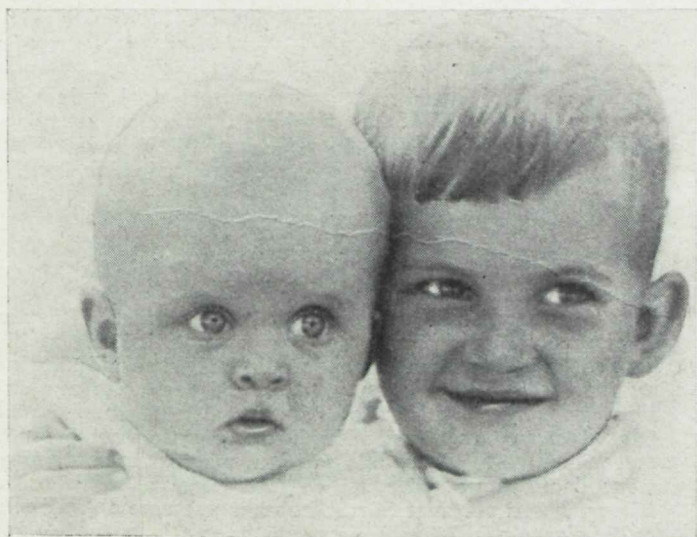
SILVI, põllumehe Priksi tütar
Käreverest.

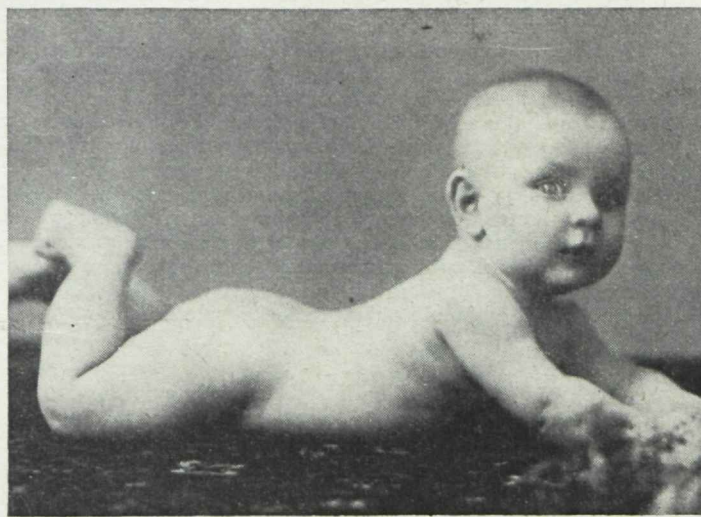
VIIVI, põllumehe Krepp'i tütar
Vasulast.

KRISTEL, tööstur Sarapi tütar
Tartust.

MARI-MALL ja JAAK, õpetaja K. Ader'i lapsed.

IVAR ROSLENDER, Tartust.

„Kiiresti, teie lollpea niisugune, vabastage traksid. Rahvas juba koguneb ringi. Oh, jumal, parem lähen koju“, hädaldab meie daam.

Kuid ma ei saa trakse nii kiiresti lahti. Külmal. Võibolla ei kuula külmanud sõrmed sõna. Teen kätega veheldes liigutusi.

Viimaks saame endid jutti ja asume kohtadele.

Esimene vaatus möödub õnnelikult ja hästi. Ainult külmal on. Kogu vaatuse läbi võimlesin.

Äkki vaheajal tõstavad kisa selja taga istuvad naabrid. Tuuakse teatrivalitsus. Seletatakse minu asjus.

Daamid, öeldakse, on vastik vaadata öösärgile. Piinlik. Pealegi keerlevat ma kogu aeg nagu vanakuri pajas.

„Keerlen külmast, katsuge ise istuda särgiväel. Arvate, et see mulle suurt lõbu pakub?“

Tirivad mu muidugi teatri kontorisse. Kirjutavad kõik paberile.

Siis lasevad minna.

„Tuleb teil kolm rubla kohtus maksuma“, seletavad. „Tont võtaks! Mitte ei oska aimatagi, kust võib tulla pahandus . . .“

Mihail Zoščenko.

Postkontoris

See juhtus kolme päeva eest vara hommikul postkontoris. Posti luugi ette astus üks härra.

„Kaks kümmelist marki,“ soovis ta.

Ametnik noogutas, eraldas kaks marki poognast ning vaatas üles.

„Kas ma eksin?“

„Kuidas?“

„Kas pole mul au härra Talvikuga?“

„Muidugi.“

Ametnik noogutas rõõmsalt: „Kuidas läheb, härra Talvik? Kuidas tunnete end? Kas kodused on terved? Naine ja lapsed? Mida teeb äri?“

„Täna.“

„Loodetavasti jääb ilm ilusaks —“ Härra postiluugi juures muutub kärsituks.

„Loodetavasti,“ ütleb ta, „saan ma oma kaks marki nüüd kätte?“

„Rõõmuga!“

Ametnik ütleb seda, kuid ei anna marke käest.

„Veel mõni soov?“

„Täna. Ei.“

„Võib-olla veel paar postkaarti?“

„Ei.“

„Võib-olla ehk veel kahelisi ja kolmelisi marke?“

„Ei! Ei!“

„Võib-olla läheb pakk-aadresse? Lunakaarte? Postitähhti?“

„Ma ei vaja tõesti midagi.“

„Kas teie tunnete juba meie uusi heategevuse marke? Praegu lasti liikvele. Siin nad on. Ilusad, kas ei? Kogu hulk vaid kolme krooni eest. Võin ma neid kaasa pakida?“

„Ma ei tunne huvi markide vastu.“

Ametnik paneb margid tagasi.

„Kahju. Kuidas oleks telegrammi plankettidega? Kas kodus on küllalt järel veel?“

Härra muutub näost vähkpunaseks.

„Andke juba kord siia mu margid ning jätke mind rahule!“

Ametnik naeratab. Ta näos pole jälge haavumisest.

„Palun väga — nagu härra Talvik soovivad — võib-olla mõni teine kord. — Siin on margid, kakskümmend senti. Palun — kui härrad veel midagi soovivad — kas te ei tahaks enesele muretseda postitšeki kontot?“

Härra lahkus vihaseks.

Kolleegid ümbritsevad imestudes ametnikku.

„Mis see tähendab? Mispärast tegite seda?“

Ametnik hingab rahuldmatult.

„Kättemaksust,“ ütleb ta.

„Kättemaksust? Kuis nii?“

Ametnik ohkab:

„See härra on mu juuksur. Lasen end iga päev tema juures raseerida. Ning ükski kord ei lase ta mind enne tõusta, kui ta pole pakkunud mulle kogu oma seebi, juuksevee, parfüümide ja puudri tagavara.“

Jo Hanss Rösler.

Käitumisest

Tänaval.

Teie seisak ja käitumine olgu rahulik ning võimalikult vähe tähelepanuäratav. Mitte žestikuleerida kätega ega kõnelda liiga kõva häälega. Möödujad ei pea meie vestlusest ühtegi osa saama. Härra käib alati daami vasemal pool. On aga teisel küljel hädaohu momente, siis vahetab härra koha. Härra tervitab esimesena, daam tänab sõbraliku peanoogutusega. Läheb härra tänaval daami käealt kinnihoides, siis ei lase ta tervitades daami kätt lahti. Vastand juhul jääks mulje, nagu oleks ta mõnelt süüteolet tabatud. Kohtab härra paari, kellest temale tuttav on ainult mees, siis tervitab ta esimesena. Mõlemad tervitavad tänavad, ka daam, kuna tervitus oli määratud samuti talle, kuigi ta tervitajale oli tundmatu. Härra ja daami ühisesse sõidukisse astudes läheb daam enne sisse ja istub, nii et härra asetub temast paremale poole. Kuna viimane peab esimesena väljuma, on see võimalik ainult siis, kui ta naabrinna on temast vasemale poole asetunud. Härra autosõidu eest makstes jääb daam seniks istuma, kuni maksmine on lõpetatud. Alles siis astub ta välja ja ulatab aitavale härrale käe.

Daam reisul.

Keegi ei leia enam selles midagi erilist, kui daam reisib üks. Ka ei lange talle enam kahtlust, olla seiklejanna. Siiski olgu ta käitumine tagasihoidlik. Ta ei tohi riietuda reisuks oma halvematesse riietesse, kuid ei tohi ka üllatavate modellidega kaasilma imestusse viia. Reisiriietus peab olema lihtne, otstarbekohane ja korralik. Kohvrid olgu laitmatud ja heas seisukorras. Vigas-

tatud, halvasti lukustatud kohvrid jätavad halva mulje. Ka ei maksa enesega kaasa tassida lugematuid väikesi kohvreid ega pakke, mis muude abinõude puudusel on mähitud ajalehepaberisse. Kui üks-reisiv daam (ka koos sõbrannaga) peatub vöörastemajas, siis ei tohi oma kokkuhoidlikkust teiste kahjuks ilmutada. Vöörastemajad ja pansionid on sageli vaid lühikeseks vööraste liikumise sesooniks, järelikult tuleb peatuskohtades ka vastavalt süüa. Ei sobi, et tehakse lahti oma võileivad ja koogid, ning tellitakse juurde kohvi või piima. Edasi jätab ebameeldiva mulje, kui üks daam tellib lõunasöögi, kuna teisel pole „söögiisu“, selleasemel et jagada sõbrannaga menüüd. Mõnel pool pole vaja lõunastamisel anda jootraha, kuid eri teenete eest tuleb seda siiski teha. Näiteks, kui kelner või teenija soojendab lastele piima, toob vett jne.

Daam ja härra kohtuvad lokaalis.

Päevade kaupa ollakse üks lõunatanud. Lõpuks kohatakse lokaalis härrat, kes tervitab. Ülirõõmsana tänades tüüritakse tema laua poole ja küsitakse möödaminnes, kas võib istuda tema juurde. Sel teel võib aga armastusväärsele rüütli valmistada palju ebameeldivusi. Olgugi et ta istub üks. Kuid sellega pole veel öeldud, et ta üks jääb. Võib-olla oli ta määranud kohtamise mõne daamiga või jälle ärilise läbirääkimise mõne teise härraga. Nii tuttavat härrat kohates vastame sõbralikult ta tervitusele ja läheme segamatult teise laua äärde. Kui ta meie juuresolust on rõõmustatud, siis ootab ta veidi, kas jääme üks ning tuleb ise meie juurde.

Üks päev india naise elust

Kui võõrale avaneb võimalus heita sügavamat pilku india muslimide (muhameedlaste) perekonnaellu, siis veendub ta, et abielud on enamikus õnnelikud. Selle põhjus oleneb täielikult muslimide eluseadeldisest. India naine ei oma peaaegu üldse või ainult vähe kooliharidust, ta ei saa visata pilku välisilma ning on oma teadmatusega saatusega rahul. Juba lapsena hakatakse kasvatama muslimiitari ta tulevase mehe jaoks. Teda ei karistata vallatuste puhul, vaid juhitakse ainult tähelepanu sellele, et tema tulevane mees ei oleks ühe või teisega rahul. Kuuendast eluaastast saadik rakendab ema teda kergemaisse majapidamis-töösse. Indiatari kogu huvi ja tegevus on sellepärast suunatud majapidamisele ning eelkõige oma mehele meeldimiseks ja ta elu õnnelikuks tegemisele. Viimane kohtab väljaspool kodu vaevalt mõnd naist ning röömustub selletõttu pärast päevatööd kahekordselt oma kodu üle. Lapsed muudavad kooselu veelgi tugevamaks.

Hommikpalve lõpetanud, alustab keskkihi muslimiitar oma päevatööd mehe ja laste ülesäratamisega ning viimaste riietamisega. Hommikeinet ta ei valmista. Nagu kõigis india perekondades, jookseb üks lastest pagariärril või hangib hommikusöögi valjude hüüetega tänavaid läbi-halvai-kauplejalt. Perekonna hommikeine koosneb magusatest küpsistest, mille kõrvale rüübatakse jääkülma vett.

Enne kui mees läheb ametisse, viib ta tütre kooli ning teeb tagasiteel päevaseks vajalikke sisseoste. Nüüd, üksi omas riigis valitsev majaproua, algab omi igapäevaseid majapidamistöid. Lasterikastes perekondades aitab teda teenija. Raskem ja aegaviitvaim töö india naisele on leivaküpsetamine, mida ta teeb lahtisel savikoldel meie pannile sarnleval ümmargusel taval.

Hommikutunnid mööduvad kiiresti. Lõunasöögiks on kogu perekond, peale majaisa, koos. Viimasele viib toitu käskjal, samuti nagu teistele samal tänaval elava-

India vürstinna oma kallihinnaliste ehetega.

India naine oma lastega.

tele meestelegi. Ema ja laps söövad ühelt taldrikult, ei kasuta nuga ega kahvlit. Selletõttu on aga suurim tähelepanu pööratud käte puhtusele.

Pärastlõuna veedab indiatar oma lastega või õmbleb. India naine veedab suurema osa oma ajast nelja seinavahe vahel. Kuna talle aga sisseostud valmistavad enesestmõistetavalt suurt röömu, siis käivad majast majja kaupmehed. Viimaste tulek on indiatarile meeldivaks vahelduseks. Ta avaldab oma soovi praakiloleva ukse vahelt. Kaupmees ulatab läbi ukse sirutatud käele soovitud kauba ning ootab kannatlikult suletud ukse taga, kuni ostja on valinud ja talle raha ühes ülejäänud kaubaga läbi uksepraod tagasi annab. Selle sündmuse aeg ei näe kaupmees vähematki oma ostja kujust.

Suurima nõrkuse omavad indiatarid ehete suhtes. Ka vaesemadki naised kulutavad oma ülejäänud raha nendele, sest Indias ei ole kombeks kogutud raha viia panka. Raha mahutatakse ehetesse, milliseid hädakorral müüakse. Ehete järele võib ühtlasi otsustada, millisesse seisusesse kandja kuulub. Vaesemad kannavad hõbedat, rikkad kallihinnalisi kive kunstipärastes kuldehetes. Eriti rikkalikult kaunistatakse kõrva ehetega, mis sageli kaaluvad ligi paarsada grammi. Indiatar ehiv ka omi jalgu rikkalikkude kuld- ja hõberõngastega, ühtlasi ilustab peen kuldrõngas ta ninagi. Eriti ilusana mõjub kunstipärastel kividega kaunistatud kuld peaehe.

Pärast lõunat riietub indiatar õhtusöögiks hoolikalt oma mehe jaoks ümber. Viimane saabub aga vaevalt kunagi enne kümnet koju, kuna india ärid on väga kaua avatud. Pika ooteaja kiiremaks möödumiseks külastab majaema naabritari, libisedes looritatult kiiresti üle tänavaga. Kuna lapsed on viidud magama, lobisevad nad muretult meeste saabumiseni.

Vaesemast kihist naine ei saa piirduda üksi koduste töödega. Ta peab perekonna ülalpidamist ka võõra juures teenimisega toetama. Rikkad indiatarid täidavad selle vastu oma vaba aega vaid teiste naiste külastamisega või sisseostudega. Teater ja kohvikud, samuti nagu ballid, on siin veel tundmatud.

A. E.

Phot. Ufa

LILIAN HARVEY
mängib uues Ufa filmis „Mustad roosid.“

Lilian Harvey

Lilian Harvey esines esmakordselt filmis 1924. aastal Viinis, kümme kuud pärast lütseumist lahkumist. Kuna osa ei sobinud, siis ei saavutanud ta ka edu selles esimeses filmis. Alles hiljem leiti sobivaid osi, mis vastasid ta elavale temperamendile. Nii tekkisid filmid „Häbelik Susanne“, „Printsess Trulalla“, „Kergemeelne Lola“ j. t., mis tegid Lilian Harvey populaarseks.

Harva on läinud mõni näitleja nii sihikindlat teed kui tema. Pea vabastas ta end lepingust Eichbergiga ning läks Londoni, kus esines filmis „Üks öö Londonis“. Film mängis tüüpilises inglise seltskonna miljöös, kuid hoolimata oma tugevast filmi kvaliteedist, ei omanud edu.

Lilian Harvey esimene film Ufa

juures oli „Tema tume punkt“. Siin mängis ta kaksikosa. Järgnesid „Adieu Mascotte!“, „Pariisi kunstiakadeemikute pidu“, milles ta sai avaldada oma elavhõbelikku temperament.

Tumfilmil helifilmiks muutmise ajajärgul, esines ta filmis „Kui kord kingid südame“. Selles filmis oli ta partneriks Harry Halm. Ühtlasi näitas Lilian siin omi sportlikke võimeid, hüpates ühelt kaljult alla merre ja ujudes kaks kilomeetrit banaani-laevale järele.

Esimene helifilm oli temaga „Armastuse valss“, sellele järgnes „Kongress tantsib“. Viimases mängis ta väikse kindakauplejanna osa kolmes versioonis: saksa-, prantsuse- ja inglisekeeles.

Lilian Harvey populaarsus võr-

dus juba suurte ameerika tähtede omale. Sellest oli tingitud ka ta lepingu sõlmimine Ameerikaga. Hiljuti pöördus ta sealt jälle tagasi Saksamaale.

Lilian Harvey jutustab meile riiete muredest, mida esialgne helifilmi mikrofonitehnika enesega paratamatult kaasa tõi. See oli „Armastuse valsi“ filmimise puhul.

„Ma ei tahtnud kuidagi uskuda, et kõige õrnem kleidi sahin, kutsus esile suurt lärmi. See olevat nagu kettide kõlistamine — püüdis mind veenda helimeister. Tahtsin ise veenduda loo tõelikkuses. Palusin, et keegi riietuks minu kleiti ning läksin siis kuulderuumi, kuna mõtlesin, võibolla on kogu jutt mõeldud vaid mu garderoobi muutmise mõjustamiseks. Daam minu kleidis lähenes mikrofonile. Esmalt — polnud midagi kuulda, ent kui ta hakkas tasa kõnelema ja käe üles tõstis, siis oli kuulda tumedat klirinat. Olin veendunud.“

Pärast korduvaid proove leiti mulle sobivad kleidid. Ülesvõtted algasid. Kõik läks väga hästi. Ühekorraga heliseb keset stseeni telefon. Helimeister hüüab alla: „Mis seal lahti on? Siin jääb mulje, nagu pritsiksid tuletõrjujad voolikutest vett vastu seinat.“

Kõik otsiti läbi. — Aparatuur oli terve. Keegi meist polnud külmetunud, järjekult inimeste juurest ei võinud see kõrvalkahin tulla. Proovitakse uuesti. Kordub samane lugu. Otsitakse siit ja sealt. Proovitakse, ning järsku — keset proovi näen: kleidisaba.

Julia Serda, kes mängis selles filmis minu ema osa, kandis vürstinana kleidi küljes väikest saba, mis käimisel libises mööda põrandat. Puuduliku helifilmi tehnika tõttu ei kandnud ma selles filmis, hoolimata hoovietikettidest, saba. Olin tollal veendunud, et helifilmi näitlejatarid ei saa kunagi kanda täiesti pikke kleite — nimelt veejoa tõttu vastu seinat. Kuid helimeistrid on vahepeal tulnud toime ka „saba probleemiga“.

Kuidas tollal helifilmi ateljees tõesti välja nägi, sellest jutustab Liliani partner, Julia Serda:

„Minu esimene stseen oli siin telefonikõnelus, kusjuures ma pidin rääkima telefonisse lõpmata pikki lauseid kergel vestlustoonil. Kui ülesvõtmine algab, saabub ebaharilik vaikus. Minu kõrval asub mikrofon, mille nägemisel läbib mind kerge värin, sest väiksemagi vea juures tuleb stseeni uuesti vändata. Seal katkestab vaikuse stseeninumbrite ütleva: „Proua Serda, hoidke oma pärlketti kinni, muidu kõliseb ta helifilmis nii, nagu sõidaks hussaarirügement galoppi!“ Ohates luban sellele mõelda.“

Filmis „Mitte kunagi enam armastust“, mängis Lilian Harvey noore žurnalisti osa, kes satub teeseldud õnnetusjuhu tõttu kellegi inimestekartja mehe — seekord Harry Liedke, laevale. Selle filmi ajal ütles talle Adele Sandrock:

LM

„See võib küll hirmus olla, esineda hommikust õhtuni saksa-, prantsuse- ja inglisekeeles ilusana“.

„Abielu komöödias“ esines Lilian vanema mänguasjade vabrikandi — Ralph Arthur Robertsi naisena, kelle villasse murrab sisse armunud Villy Fritsch.

Aluse pani ta ilmakuulsusele „Kongress tantsib“. Selle filmi väntamisega on seotud lõbus lugu. Igakord kui Paul Hörbiger laulis lokaalis oma Viini laulu, hirmus alati ühel ja samal kohal hobune, nii et ülesvõtmist pidi kaks korda katkestama. Järgmisel proovil viiakse süüdlane loom hoopis ära. Seal tähendas Hörbiger üsna kurvalt Lilianile: „Vaene loom, kus tal ometi nii lõbus oli ning nii musikaalselt igakord ühel ja samal kohal kaasa laulis“.

Sellele järgnes „Quick“, milles Lilian Harvey mängis noort hellitatud naist, kes „haigestus“ igavuse tõttu. Ta vastasmängijaks oli esmakordselt Hans Albers. Kui viimane õnnitles Liliani tema jaoks ehitatud sanatooriumi tõttu Neubabelsbergis, siis lausus see: „Teil on hää kõnelda, armas Albers, teie juures ei proovita kõiki neid instrumente, mis minu juures!“ Esimesel päeval alati kohe mudavannidega. Säärane helifilmi mudavann erineb õigest sellepoolest, et seal peab niikaua viibima, kuni vastavad heliülesvõtted on täielikult õnnestunud. Enesestmõistetavalt järgnevad minutitele tunnid...

„Blond unelm“ nõudis Lilianilt köietantsimist. Neli nädalat harjutas ta igapäev üks tund. Hiljem ta jutustas: „Omavahel öeldud — köietantsimine on palju kergem, kui see välja näeb“.

Viimane film Lilianiga Saksa maal, enne Ameerikasse sõitu oli „Mina ja keisrinna“.

Nüüd on Lilian Harvey pärast kaheaastast võõrsilviibimist jälle Berliini tagasi pöördunud. Siin väntab ta Ufa juures Paul Martini juhatusel filmi „Mustad roosid“. Ta partneriks on Villy Fritsch, kellega koos ta on saavutanud suurima edu helifilmi ajajärgul ning kellega publik teda on lugematuid kordi kihlanud ning laulatanud.

Neeger filmitähena

Filmitähtedega on sama lugu, nagu teemantidega: me oleme harjunud, et nad on valged, mustad nende seas on erandid. Niisuguseks erandiks osutub Paul Robeson, tänapäeva suurim neeger-kunstnik ilmas. Ta võlgneb oma kuulsuse eest tänu suurepärasele häälele ja erakordsele näitlejalikule andele. Millisel alal ta kõige enam loorberid lõikab, võib igauks otsustada kes on näinud uut inglise suurfilmi „Bosambo“.

Selles filmis, mida vändati Edgar Wallace kuulsal koloniaal-romaanil „Sanders jõelt“ järel, mängib Robeson põgenenud vangi, kes

MARTHA EGGERTH mängib Maria Barkas'e osa filmis „Blond Karmen“.

saab seiklusrikka saatuse tõttu pärismaalaste peameheks ja komissar Sandersi piirkonnas kuningaks.

Seiklusrikas nagu filmisaatus, on ka Paul Robesoni elu. Ta isa oli ori, põgenes aga 15 aastase põhja-maale ning sai ühe neegrikoguduse õpetajaks. 1915. aastal algas Robeson Rutgersi ülikoolis omi õpinguid. Ta oli kolmas neeger, kellele võimaldati selles ülikoolis õppimist. Oma stuudiumi kõrval täiendas ta end spordis ning 1919. aastal valiti ta ameerika jalgpalli rahvusmeeskonna liikmeks. 1923. aastal lõpetas ta ülikooli ning sai ühes suuremas ameerika advokaadi firmas kooha. Kuid — neegrina ei suutnud ta end Ameerikas, vaatamata hoolsu-

sele, läbi lüüa ning pidi oma kohast loobuma.

Nüüd pöördus ta lavale ja läbis näitlejana rändtrupiga provintslinnu. 1924. aastal astus ta esmakordselt New-Yorgis üles. Ta suur edu oli O'Neilli „Emperor Jones'is“. Kuid dramaatilises literatuuris on neegri osi vähe ning pea pidi Robeson terve aasta tegevusetu jääma, kuna ei olnud tema jaoks osi. Sel ajal meenus talle ta oivaline hää. 1925. aastal oli Robeson kuulsamaid ameerika lauljaid. Sest ajast reisib ta Ameerikas ja Euroopas külalisena. 1932. aastal valiti ta Rutgersi ülikooli audoktoriks. „Bosambos“ esineb esmakordselt ühes suures filmiosas.

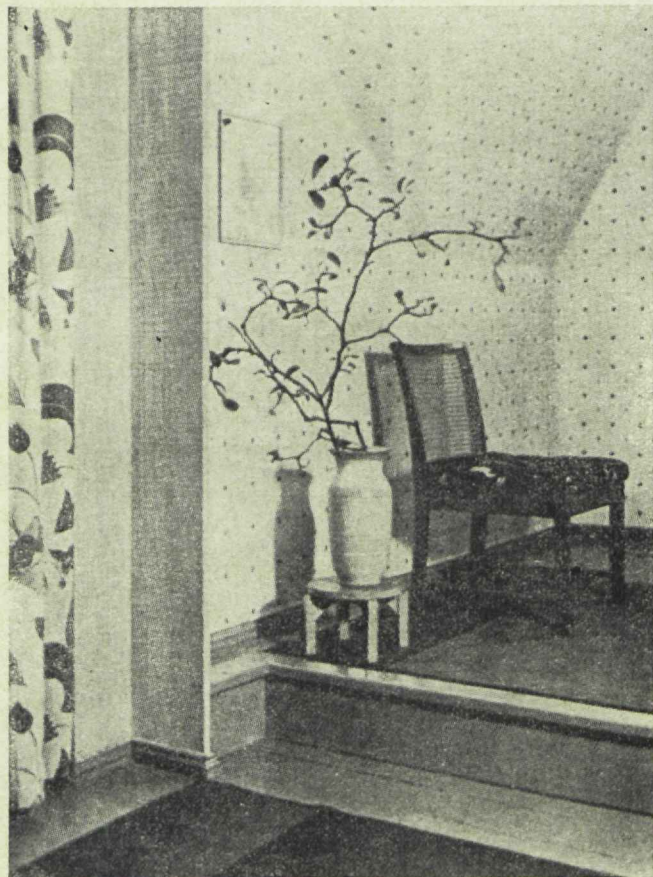
LILLED KODUS

On olemas palju iluasju, millega kaunistame oma kodu, kuid paljud neist jäävad tahaplaanile elusate lillede võlu ees. Kõigist luksustest, mida kodus harrastatakse, on ilusaim kodu kaunistamine lilledega. Lilled on ideaalseimad rõõmu valmistajad. Vaevalt midagi muud sunnib meid nii kiiresti unustama nelja seina igapäevust, kui just veetlevalt sirutuvate või allapainduvate õite värvide ning kujude mäng, milliste lõhn ümbritseb meid kõikide loodusvõlude tugevusega.

Sellepärast oleme loobunud tema mitmevärvilisusest. Samuti pole mõõduandev lillede hulk ega kallidus. Mõningad alpikannikesed õrnvärvilises lamedas klaaskausikeses kiirgavad enesest enam ilu, kui mõni kallis „arrangement“. Võimalusi on lõpmatuseni! Ainult üks ei sobi iga jaoks, näiteks kivivaasi kuuluvad teised lilled kui portselan- või klaasvaasi. Vaas ei tohi iseenesest kunagi silmatorkav olla, sellepärast on täiesti ülearune neile lilleid maalida.

Huvitavalt mõjuvad ka põrandal seisvad kõrged ke-

Paar huvitavat võtet lilleokste paigutamiseks põrandalseisvatesse keraamikavaasidesse.

Ent seda ei saavutata valimatu vaasi ja kirju lillekimbuga. On vaja tunnetada lillede mitmekesisust, nende tagasihoidlikkust või silmapaistvust, nende õrnust või tugevust. Meie viime nende ilu ainult siis täiele maksvusele, kui hoolitseme armastusega nende maitseka seadeldise eest ning valime vastavaist vaasest sobivama. Lillede seadmine on kunst, mis on teatavasti kõrgeimale tipule arenenud Jaapanis. Nendega käitlemisoskust ei nõuta mitte üksi igalt jaapani tüdrukult, vaid ka talupojad on õppinud lillede korraldamist.

Niisuguse lillekunsti saladus seisab lille ja vaasi täielises harmoonias. Lillekimbus pole tähtsaim kirevus.

raamikavaasid, millises lihtne kimp või oks näib väga efektsena. Vähemate, eriti potikujuliste vaaside alla võib asetada mingi aluse, milliste vormide loomises jällegi jaapanlased on ületamatud.

Et lilli ei tohi siduda, et nende lehed ei kuulu üldse vette ning nende varsi peab lõikama viltu, teab muidugi igaüks. Muide, keedusool pole toitaine, nagu sageli usutakse. Viimane kaitseb ainult roiskumise eest. Lõigatud lillel peab igapäev vett vahetama.

Lilled kingivad meile samaväärselt rõõmu, kuipalju osutame neile hoolitsuseks vaeva ning armastust. Liik muudab toa rõõmsaks ja peletab üksildustunde.

Nora Liina

Nora Raudsep

Nora Liina

Külastame taas välismaale siirduvat noort eesti tantsitari Nora Liinat. —

Nora Liina on tunnustuse saavutanud kunstnikke nii Eestis kui välismaal. Prantsusmaa märgib tantsijat parima arvustusega.

Peale lühikest õpingute algust Tallinnas Gerd Negro studios, siirdus Nora Liina Pariisi kuulsale Légaré' juure. Siit jätkusid noore tantsitari õpingud Essenis Kurt Jooss'i juhatusel Labani tsentraalkoolis, mille lõpetas pooleteise aastaga.

Kaks viimast aastat esines Nora Liina iseseisva tantsijana Pariisis ja mujal Prantsusmaal. Arvustused Prantsuse ajalehtedes on eranditult tunnustavad. Mainitakse tantsude algupärasust, tantsija graatsiat ja muusika tõlgitsust. Nora Liinale kuuluvaks on kujunenud hingesatud väljendustants, mitte ballett.

Tantsukunsti kõrval on Nora Liina välismaal tegeleenud ka kunstiajaloo ja kirjandusega, tõlkides muuseas aastate eest osa „Kalevipojast“ prantsuse keelde.

Esitame tantsitarile esimese küsimusena:

„Miks siirdute ikka jälle välismaale? Kas ei huvitaks Teid Eestis oma tantsukooli avamine?“

„Esiialgu veel ei huvita pedagoogiline tegevus. Tahhan ise tantsida. Sellisel kujul pakub kodumaa aga väheseid töövõimalusi. Pariisile kuulub peaaegu mu teise kodu mõiste. Õppida on seal igal sammul. Kogu aja liiguvad uued ideed.“

„Kuidas on töövõimalused välismaal?“

„Üldiselt on võimalusi kindlasti enam. Iseseisva õhtu andmine ei nõua tööloobu. Viimane on vajaline pikemaajalises arengus, näiteks revüüdes või Music Halls.“

„Kuis suhtub Teisse, kui välismaalasse, arvustus?“

„Arvustus ei tee siinkohal vahet. Olen ju päämiselt esinend Pariisi — kunstnikkonna — neutraalsel pinnal.

Prantslastel omal peaaegu polegi väljendustantsu. Viimast pakuvad muulased.“

„Keda peate praegu parimaks tantsupedagoogiks?“

„Sellele on raske vastata. Kuid kindlasti mitmekülgsemaid ja huvitavamaid on Kurt Jooss.“

„On Teil oma loovas töös ka mõni eeskuju?“

„Ei, seda ei tohi olla. Tuleb hoiduda jälgimast. Peab ise leidma vastava vormi eneses-leiduvale. On huvitav just see eneseotsimine ja — leiutamine tantsus.“

Kuid suuri elamusi on jätnud mulle oma esinemisega St. Mahesa, Clotilde Sakharoff, La Argentina, Lisa Duncan ja prantslasest meestantsija Tony Gregory.“

„Kas pole Te kunagi mõelnud jääda mõne teatri juure Pariisis?“

„Kahjuks pole seal ühtegi sellist minule vastava tantsurühmaga teatrit. Kui viimane tantsu vajab, siis on see ikkagi balletti ja akrobaatikasse kalduv.“

„Mida peate Pariisi kunstielu korralduses huvitavaks?“

„Siinkohal võiks nimetada nn. Tantsu-Arhiivi. Sinna kogutakse kõikide tantsijate kriitikat. Samas asub ühtlasi Tantsu-Muuseum. Viimane sisaldab muuhulgas ka Anna Pawlowa toa tema kostüümide ja esemetega. Arhiivile kuulub saal lavaga, kus korraldatakse tantsuõhtuid ja loenguid.“

Möödunud aprillis ja mais anti seal seeria tantsuõhtuid erikoolilise ilmestikuga. Esitati kõiki Pariisis leiduvaid koole. Õhtute kava koosnes balletist eksootilisest tantsuni, tervisevõimlemisest akrobaatikani ja rütmikast moodsa väljendustantsuni. Esitati Persia, Jaapani, India tantsu ning koole, nagu: Dalcroze, Isadora Duncan, Hellerau, Laban j. t.

Üks õhtuist kuulus minule. Pääle selle, kuipalju see didaktilisse raami mahutatuna pidi esitama Kurt Jooss'i, andsin õhtu ilme ikkagi ma ise.

Vihmane ilm

Ei ole kaua tagasi, mil mehi suudeti suure vaevaga veenda vihmavarju hädavajalikkuses. Ent nüüd on temast jälle loobunud, kuna riie impregneerimine kaitseb neid vihma vastu. Nii on toodetud mitmesuguseid vihmamantleid, alates impregneeritud siidist, milliste kaal on vaevalt 250 grammi, ning lõpetades raskete paksude mantlitega, mille mõlemaid pooli võib kanda; kombineeritud isikliku maitse järele. Veekindlus ei tähenda veel seda, et mantel peab olema ka õhukindel. Otse sellevastu paneb tehnika uemate riie juures pearõhu nende poröössetele omadustele. Nii kaob ülikondade juures ka see hügieeniline puudus. Enesestmõistetavalt tulevad siin küsimuse alla ainult sportlikud ülikonnad, kuna päevaülikond oma konservatiivse vormiga ei sobi, ka kõige veekindlamast riidest, vihma-ülikonnaks. Samuti on vihma jaoks toodetud impregneeritud vildist kübaraid.

Suurimat tähelepanu tuleb pöörata jalanõudele. Ajast, mil mood seoses tehnikaga on kinkinud tähelepanu vihmariietusele, ei ole olemas enam halbu ilmu, vaid ainult häid riideid.

Muide Arhiivil ilmub oma illustreerit kuukiri, kus avaldetakse artikleid tantsust, tantsuajaloost jne. Viimane sisaldab ka kriitikate kokkuvõtteid.

„Kes on Teie muusika-saatjaks esinemisil?“

„Sakslane, kelle mees ungarlasest komponist. Mullu pühendas viimane mulle ühe polka.“

„Millist muusikat eelistate?“

„Olen püüdnud tõlgitseda nii klassikuid kui moderniste. Tantsu-Arhiivis esinemisil koosnes mu õhtukava ainult moodsa muusika järele. Viimasel ajal olen ikka enam kaldund moodsale muusikale. On huvitavam ja loomerõõmsam tantsida just uue muusika järele, mida keegi teine veel tantsind pole. Võib-olla seletub see moodsale muusikale kaldumine osaliselt ka nüüdisaja inimese ja nüüdisaja muusika mõistes.“

Kuid kontrastina moodsale muusikale võluvad mind eriliselt Mozart ja Chopin. Elamuslikult kütkestab mind Mozart. Tahan liigutustes edasi anda tema elurõõmu ja päikesepaistet. Samuti ei pääse Chopin'i võlust. Chopin ei tüüta kunagi.

Tahaksin meelsasti tantsida ka mõne eesti moodsa komponisti tööd, mispuhul olen läbirääkimisse asunud

Ed. Ojaga. Muide olen tantsus rakendanud komponiste Mozart'it, Chopin'i, Skrjabin'it, Prokofieff'i, Milhaud', Alexandre Tausman'i, Florent Schmitt'i j. t.“

„Kuidas suhtub Pariisi seltskond Teisse, kui eestlase?“

„Pean ütleva — hästi. Möödunud aastal tegin turnee koos viiuldaja Soëtens'ga. Saime kõikjal sooja vastuvõtu osaliseks. Olen esinend mitmeid õhtuid kavaliselt koos ka prantsuse lauljate-näitlejatega.“

„Millal kavatsete anda järgmise õhtu Eestis?“

„Praegu kindlasti ei või veel öelda. Sain äsja Herman Kolt Oginsky'lt ettepaneku koos esinema hakata.“

Ettepanek huvitab mind, kuna olen ammu unistanud partneriga esinemisest. Hindan Herman Kolt Oginsky't väga kui tantsijat. H. Kolt Oginsky on tõsine kunstnik, kes sügavasti kiindunud oma alasse.

Kavatsuse teostumisel tuleksin juba mõne kuu pärast Pariisist tagasi, et alata ettevalmistusi turneeks Balti riikidesse.“

Tänane noort andekat tantsitari ja soovime parimat edu lootuses — teda pea kodumaal esinemas näha.

Etī Sirg.

Siidamete-mäng

ROMAAN

Katrin Holland

Eelmise osa kokkuvõte: Clemens Kerkhofen on maailmakuulus klaverikunstnik, kes veedab suurema osa oma teenija Martin Geyeriga suurlinnades. Ta naine Babett ja lapsed elavad maal mõisas, mida kutsutakse „Paradiisiks.“ Aegajalt sõidab sinna ka Clemens puhkama.

Londonis viibides kuuleb Kerkhofen ühest majast juhuslikult mööda sammudes viulimängu ja see meeldib talle niivõrd, et ta otsustab selle inimesega tutvuda, mängijaks osutub keegi prl. Johanna Ridley. Prl. Ridley on andekas viuldaja, kuid ilma muusikalise koolita.

Kerkhofen võimaldab talle Londonis kontserdi lord Frances Cornwelli lossis. Johannal on edu. Peale Johanna kontserti sõidab Kerkhofen oma naise ja laste juurde. Sellest kontserdist olenes Johanna edasiõppimine. Talle võimaldatakse seda Berliini konservatooriumis.

Samal ajal, kui Kerkhofen veedab mõned päevad „Paradiisis“, jõuab Johanna Berliini. Kerkhofen sõidab teda sealt otsima ja toob ta „Paradiisi“.

Iga päevaga hakkab Johanna rohkem ja rohkem armastama Clemensit.

* * *

Vorberg vahtis neid oma elavail, suuril silmil. „Jumalapärast, kas tülitan teid?“ küsis ta.

Babett raputas pead.

„Ei, muidugi mitte,“ vastas ta, „Clemensil on kord jälle midagi, mida Martin nimetab väga tabavalt kunstnikutujuks. Oota, kus on siis Martin? Kas saatsid ta puhkusele, Clemens?“

„Vallandasin ta,“ vastas Clemens. „Johanna õiendas Martini kohustused.“

„Na-na!“ jatkas Babett, ja ta vihastus pisut oma mehe omavoli üle. Tema ju palkas Martini. Clemens pidas paremaks, mitte vastata.

Vana parvur Gabriel ütles äkki, istudes perega suures, valges köögis pühade einel: „Tänavune jõululaps ei meeldi mulle nii nagu eelmised.“

„Gabriel on tänamatu sell,“ ütles toatüdruk, „seejuures lõhnab ta jälle puskari järele.“

„Rumal hani,“ sõnas Gabriel tigidalt, „kuidas võiksin olla tänamatu kõikide nende ilusate kinkide eest, naps ja paks villane vest ja palju kallist tubakat.“

Babett kustutas viimased küünlad. Clemens sulges Vorbergi järele ukse, tuli Babeti juure tagasi ja küsis: „Babett, kas oled väsinud?“

„Kole väsinud. Mis siis?“

„Vorberg segas enne meie kõnelust.“

Babett pöördus närvlikult ümber: „Ah, lakka kord rääkimast seda juttu!“

„Palusin sind olla tõsine ja mõistlik.“ Nad sammusid teineteise kõrval trepist üles, mis viis

esikusse laias, ilusasti looklevas kaares.

„Mine juba oma tuppa,“ ütles ta seisma jäädes, „tulen kohe järele, vaatan veel lapsi.“

Koputades veidi aja pärast Clemensi uksele, leidis ta mehe alles rõivais ja tuba mööda edasi-tagasi käimas.

„Sina oled ju juba lahtirõivastunud,“ tähendas ta imestudes.

„Jah, tule minu tuppa. Küte on kinni keeratud. Istu voodiservale.“

„Kas tohin suitsetada?“ küsis Clemens.

„Palun väga“... ja Babett pugus linade vahele.

„Nii siis tõsiselt, Clemens, mis juhtus sinuga?“

„Babett, tahaksin, et lähme lahku.“

„Miks, mida kavatsed teha?“

Clemens põrnitses õlgedega kaetud põrandat.

„Johannaga abielluda.“

Seekord Babett ei küsinud kuidas ja mis, ta põrnitses oma mehele, nagu näeks ta teda esmakordselt elus.

„Johannaga abielluda?“ kordas ta lõpuks. „Johannaga abielluda. Ütle, Clemens, oled sa hulluks läinud?“

„Ei,“ möönis ta. „Ma ei ole hull, Babett, aga see on juba kord nii, sina ei vaja mind. Ma ei võta sinult midagi ära. Aastate viisi elasime lahus. Kumbki meist tuli endaga ise toime. Kumbki elas oma elu.“

„Jah, ja kas sa ei olnud seejuures õnnelik?“

„Kujutlesin, et olen rahul.“

„Ja nüüd, ajast mil tunned Johannat, oled õnnelik?“

Clemens vaikis.

„Kas sa ei taha mulle vastata?“

„Jah, nüüd olen õnnelik.“

Clemens tõusis ja käis jälle pikkade sammudega mööda tuba.

„Noh,“ sõnas Babett ja korruga ilmus tema suu ümber jälle tema pilklik, pisut üleolev naeratus: „Võibolla, et kujutled ka seda.“

Clemens seisatus ja nõjas voodi vastu.

„Nii tõesti kui ma siin seisan, Babett, esmakordselt elus ma tean, mida tähendab elada inimesega, kes kuulub ainult sulle.“

„Kui vana sa oled, Clemens?“ küsis Babett, kes kõike seda kuidagi mõista ei suutnud ja kramp-likult püüdis kogu asja naljana võtta.

„Nelikümmend kuus aastat pidin vanaks saama enne kui suutsin taibata, et olen eksinud.“

„Et inimsööja olla, selleks ei tarvitse sul ometi nii suuri sõnu teha,“ sõnas Babett.

„See ei ole asi, mis annab end seada mõne kallistusega. Vajan Johannat.“

Babett sirutas end oma ilusas laias voodis ja vaikis. Clemens vaatas temale otsa. Meelsasti ta

oleks tahtnud teada, mida Babett mõtles, kuid naise ilme oli rõõmus, nagu alati.

Siis ütles Babett, ja tema sügav hääl kõlas madalamalt kui tavalisti: „See kõik on ometi rumalus. Praegu sa võibolla usud seda, kuid ajajooksul selgub ometi, et oled eksinud.“

„Babett, see pole rumalus. Ei mingi ebaküps mõte. Nädalate kaupa olen asja siia-sinna kaalunud. Sa ise tead kõige paremini, et jään sinu sõbraks, nagu olin senini, alati valmis sind aitama, et meie vahekorras vähematki ei muutu.“

„Vähematki ei muutu,“ kordas Babett tasa. „Ja lapsed?“

„Lapsed? Nad on sinu lapsed, Babett. Oled nad kasvatanud ilma minuta. Nad ei vaja mind. Neil oleks minust kasu või puudust täpsalt sama palju kui senini.“

„Hea küll,“ ütles Babett. Ta ütles seda haruldaselt lühidalt, haruldaselt kalgilt. „Tähendab, sa tahad sisse anda meie lahutusnõude.“

„Jah,“ vastas Clemens.

Babett ajas enese järsku püsti. Ta istus väga sirgelt ja uhkelt oma laial süngil. „Siis tea. Kunagi ei anna ma selleks oma nõusoleku.“

Tema hääl ei kostnud sugugi valjemini, ei sugugi ärevamalt kui tavalisti. Ja ometi näis mehele, kui oleks see sootu võõras, sootu muutunud naine, kes praegu kõneles.

„Babett, mõtle järele, mida teed. Ma ei usu, et sul oleks õigust hoida mind.“

„Ma ei küsi selle järele, kas mul on õigust või mitte. Ütlen vaid, et mul ei ole mingit isu lasta end sinust lahutada.“

„Olen sind seni pidanud õiglaseks, suurejooneliseks inimeseks. Mul oleks valus näha sind nüüd teistsugusena.“

„Ei iialgi,“ ütles Babett tasa oma ette. „Ei iialgi.“

„Mispärast?“ päris Clemens. „Kas ei tahaks sa mulle selle kohta seletust anda? Kõigi nende aastate jooksul sinu ülalpidamine ei lasknud oletada, nagu läheksid sa hukka ilma minuta.“

Babett vaatas temale isesuguse pilguga: „Meil on väga erinev ettekujutus armastusest, mu poiss.“

„Jah,“ ütles ta rahulikult. „Selles asi seisabki. Oleme liiga erinevad.“

„Kuidas ka ei ole,“ vastas see muutunud, imeplik Babett, „oli hea oodata sind koju tulemas. Ei...“ ta vaatles teda mõtlikult, „ma ei lase end lahutada.“

„Olgu, Babett. Mõtle ja tee mida tahad. Ma ei saa sind sundida teisiti talitama kui sulle meeldib. Ma ei ole kunagi sundinud sind. Kunagi ei ole sinult nõudnud, et saadaksid mind minu kontsertreisidel, et asuksid elama Berliini, et lahkuksid „Paradiisist“, et oleksid minule enam kui hea sõber; ja täna, kus sind palun olla mulle heaks sõbraks, täna keeldud sa sellest.“

„Võibolla, oleks olnud parem, kui oleksid maksma pannud ennast. Kuid olid alati liialt uhke, mu poiss.“

„Uhke? Ah Babett! Ükski inimene ei suuda alati paluda.“

„Johanna,“ küsis ta, „ei lase end mitte kaua paluda?“

„Ärme võrdleme siin Johannat sinuga. Ma pole selleks tulnud.“

„Kas tulid siis, et saada minult nõusoleku lahutuseks?“

„Ütlesin seda sulle.“

„Veelkord — ei!“

„Babett, kui oled nii kangekaelne, lahkun järgmisel silmapilgul majast, et mitte kunagi enam tagasi tulla.“

„Jään oma ei juure.“

Clemens pöördus temale pilku heitmata uksele, avas selle ja sulges ta enese järele. Babett kuulis, kuidas ta treppi mööda alla sammus, majaukse avas ja koera vilistas. Tema sammud kajasisid üle õue, millele pühitud lai teerada. Mõne aja pärast ta kuulis mootori ettesõitmist, kuulis, kuidas mees selle käima pani ja siis gaasi andis. Siis kuulis ta autopasuna madalat kõla. „Nüüd sõidab ta läbi küla,“ mõtles Babett, ja viimaks ta nuttis.

Omamoodi Babett armastas oma meest, ja alati oli ta uhke, lõpmata uhke sellele, et ta oli Babett Kerkhofen, kuigi ta ajalehtede ja nende sõnumite üle harilikult südamest ja ironiseerivalt naeris.

Ta armastas seda vaikset päikesepaistelist elu, mida mees temal elada lasi. Talle meeldis Clemensile mõelda kui viimane oli reisul, teda omale ette kujutada lennukil, või laeval, või jälle ümbritsetult tuhandepealisest juubeldavast rahvahulgast. Ikka oli Clemens, tema mees, temale olnud midagi mittetõelist, mittetajutavat. Midagi unenäotolist, mille üle ta muigas, nagu kõikide unenägude üle. Ja ometi tundis ta suurt rahuldust temale „Paradiisis“ kodu valmistada võivat, oodates tema tagasitulekut. Alati hommikuti ärgates mõtles ta Clemensile ja sellele, millal viimane küll tulla võiks, ning täna, kus ta ükski ja maha jäetuna süngis lamas, pidi ta lõpuks tunnistama, et kogu tema elu oli olnud vaid Clemensi ootamine.

Ta oli vaenuline mehe muusika vastu, ei tahtnud seda mõista, kuna ta selles instinktiivselt tundis oma vaenlast, millega ta ei tahtnud omada vähematki ühist. Ja vahel, kui ta teda mängimas kuulis ja tahtmatult pehmust tundis, siis võttis ta end ruttu kokku, sest ta oli kõige selle vastu, millel puudus otsekohene ühendus kätetööga, ja ta ei tahtnud laskuda võõrasse elementi, mis küll suutis teda võluda, kuid mitte võita tema tunnustuse. Ja võimalik, et Babett nii mõnigi kord lootis, et mehel saab isu täis muusikast ning et ta siis alaliselt jääb tema juure.

Nüüd tekkis Babetil tunne, et nii mõnigi osa tema arvestusest oli olnud vale. Alguses olid temale mehe armastuseavaldused ebameeldivad, koguni hirmsad. Päris aegapidi, kui Clemens Babeti enam sugugi naisena ei võtnud, ärkas tema veri. Kui istus Tom Vorberg tema kõrval, sosistas oma kirglikust armastusest, pidi ta tahtmatult mõtlema Clemensile, ja mõtte juures, et viimane võiks temale sosistada samasuguseid sõnu, läbistas teda kerge värin. Aga Clemens ei öelnud neid sõnu. Liiga sagedasti oli teda tabanud Babeti mõistmatu muigav pilk.

Ja ometi Babett, see õrn, hõbeblond Babett alati lootis sellele, et ükskord „Paradiisi“ tagasitulles ta ei näi temale enam võõramana kõigist

meestest, vaid küllalt omane selleks, et ta võiks temale lihtsalt langeda rinnale. Alati oli ta arvestanud sellega, et ta kord murrab omal algatusel selle müüri, mille ehitanud nende vahele aastaid kestnud tagasihoidlikkus. Kuid ta ei teinud seda, kindel usus, et õnn ise tuleb tema juure.

Babetile oli aga see teadmine vaid väga ähmane. Sellepärast ta ei saanud ka anda vastust Clemensi poolt esitatud küsimusele: mispärast? Ja isegi mitte nüüd, kus ta enesele kordas kõiki neid etteheiteid, mida temale oleks teha võidud, ei oleks ta leidnud sõnu oma tunnete. Ta teadis vaid seda, et tema lootused olid purustatud, et temale oli ette jõutud, ja tema nutt oli enam trotslik kui valus.

6.

Clemens sõitis imestunud kurbuses läbi jõuluöö. Babett, mõtles ta, Babett, sellisena ma sind ei tunne ju sugugi. Kunagi kogu nende aastate kestel ei olnud sa mulle nii võõras kui täna. Ja ma ei tahtnud ju kaotada sind sõbrana, Babett. Mida oled sa teinud? Nüüd on kõigil lõpp.

Lumeketid, millised ta hommikul garaažis pealetõmmata lasknud, klirisesid Berliini tänavate lumevabal asfaldil. Ta möödus majast, mille alumisel korral Johanna üürinud toa, ja puudutas tasaselt autopasunat.

„Ta magab,“ mõtles Clemens, ja sõitis edasi.

Kell oli juba kuus. Ta ei sõidutanud oma autot garaaži, vaid tõi ta puiestikule, maja ette. Tuppa astudes ja avatud klaverit nähes kadus tema viimne väsimus. Nüüd oleks Johanna pidanud siin olema. Meelsasti oleks ta temaga kõnelnud. Ikka hingestas see teda kui Johanna teda kuulas. Ta võttis istet, et läbi töötada uut eeskava.

Kell üheksa ta helistas Johannale.

„Tere hommikut, Clemens, rõõmsaid jõulupühi,“ ütles Johanna. „Kust sa kõneled?“

„Olen Berliinis.“

„Siin?“ küsis ta üllatunult.

„Jutustan sulle sellest hiljem. Mida tegid eile õhtul?“

„Ah,“ ütles ta, „ära naera mu üle. Korter oli nii vaikne ja tühi, kogu linn nagu surnud, ei ühtki kino, ei restoraani. Olin unustanud toomast endale midagi õhtusöögiks... viimaks sõitsin Stettini jaama ja sõin seal kiiresti natukene.“

„Kas tahad hommikusöögiks siia tulla?“

„Olen poole tunni pärast sinu juures.“

„Hea,“ ütles Clemens. Ta tundis suurt igatsust tema järele.

*

„Miks ei ole sa „Paradiisis?““ küsis Johanna, kui ta kohvilauas tema vastas istus.

„Ma ei lähe enam tagasi „Paradiisi.““

Johanna tõstis pea. Ta vaatas temale otsa, ta ei usaldanud pärida.

„Palusin Babettilt lahutust. Ta keeldus.“ Clemens pani imestunult tähele, et Johanna kahvatus.

„Aga Clemens,“ sosistas ta, „aga Clemens.“

„Kas ei soovinud sa seda?“ küsis ta, „kas ei oelnud sa mulle ise, kui väga sind praegune segane olukord vaevas?“ ja naeratades ta lisas: „Pärast toome üle sinu kohvrid.“

Kiljatus kostis läbi toa. Johanna värises üle

keha. „O, Clemens!“ kogeles ta rõõmsas ärevuses.

„Kas see kõik tuleb sulle nii ootamatult?“ küsis ta pead raputades.

Johanna lõi käed silmi ette. Ta nuttis.

„Lemmik,“ küsis mees nõutult, „mis on sinuga? Ma ei mõista sind. Kas polnud see sinu enda soov?“

„Ma,“ kogeles Johanna, „ma... Clemens... mis ajast on hakanud kõik soovid täituma? Jah, see oli minu soov, aga ma poleks kunagi uskunud, et sa loobuksid Babettist, lastest ja „Paradiisist“, et säästa mulle väikest muret.“

„Kas ei ole see endastmõistetav?“ küsis mees.

Johanna vaatas temale peaaegu alandlikult: „Ma ei oleks sinult seda kunagi nõudnud. Ma ei oleks seda sinult kunagi palunud.“

„Nii kaugele,“ ütles ta, „ei oleks asi tohtinudki kujuneda meie vahel.“

Ei, Johanna ei oleks kunagi tulnud sellele, et paluda Clemensilt lahutust. Omas tingimusteta andumuses ta oleks võinud loobuda igasugustest välistest meeldivustest, kuid nüüd, kus ta temale ise andnud tunnistuse omast armastusest, nägi ta järsku Babetis oma täieliku õnne ainsat takistust. Kui ta sai Clemensi armukeseks, ta ei teinud omale vähematki südamevalu. Ta oli noor ja ta tundis oma õigust. Ta ei võtnud Babetilt midagi. Nüüd aga, kus ta Babeti lõplikust keeldumisest kuulis, näis temale, nagu tegutseks Babett kurjalt ja väiklaselt. Ja ühel päeval ta otsustas, Clemensile sellest sõnagi ütlemata, minna Babeti juure ja temaga kõnelda.

„Tahan kõneleda sinuga, Babett,“ ütles ta telefonil. „Millal võin sind näha?“

„Tulen tuleval nädalal linna,“ vastas Babett.

*

Babett oli kahvatu. Isegi Johanna märkas seda. Tal oli valuline joon suu ümber ja väike jonnakas korts kulmude kohal.

„Ta peaks paremini riietuma,“ mõtles Johanna, kes vaatles uue arvustava pilguga Clemensi naist. Ja Babett mõtles Johannat silmitsedes: „Tõepoolest, peaksin enam rõhku panema riietumisele.“

Nad otsisid täidetud kohvikus koha. Ainus veel vaba laud oli pöördukse kõrval, ja seal oli kange tuuletõmbus. Babetti vastas rippus tavaline kohvikupeegel, raskeltlõigatud kullatud raamis, kahest kõrvalolevast lambist heledasti valgustatud. Kuna ta kohvi tellis, mõtles Babett... ja ta mõtles seda esmakordselt: „Johanna on neliteist aastat noorem kui mina.“

Nad istusid vastakuti, tigidad ja vaenulised, ning vaikivalt oma kohvitassides koort liigutades tundsid nad, et nad vihkavad teineteist.

„Noh,“ ütles Babett, „mida sa soovisid?“

Ta ei tahtnud end paljastada, kuid Johanna, valmides oma südamele kõik rääkima, ütles lihtsalt: „Tahtsin paluda sind, Babett, mitte olla kangekaelne, ja öelda „ja“ Clemensi soovidele.“

Babett otsis pääsu ironilises naeratuses, millest oli kadunud igasugune lahkus.

„Kas Clemens saatis su minu juure?“

„Ei,“ ütles Johanna, „seda peaksid sa teadma.“ (Järgneb.)

Dekoratiivsed lamee varrukad sellel mustal lihtsal õhtukleidil mõjuvad suursuguselt ja köitvalt. Kleit on väikese slepiga. Lai vöö peenelt läbi tikitud.

Moodne talvemantel jämedast villasest materjalist. Moeuudiseks on üleni peenelt volditud varrukad, mis kaunistatud rikkalikult karusnahaga. Krae huvitava seosega.

Väga naiselik ja elegantne on see pruunist vildist sügiskübar oma õigete, laiade äärte ja veidi kandilise põhjaga. Kaunistuseks lai ripspael.

Sügis moepildis

Nägus päevakleit peenetriibulisest villasest riidest. Kaunistuseks on ilusad läbiõmmeldavad nõöbid ja sobiv vööpannal.

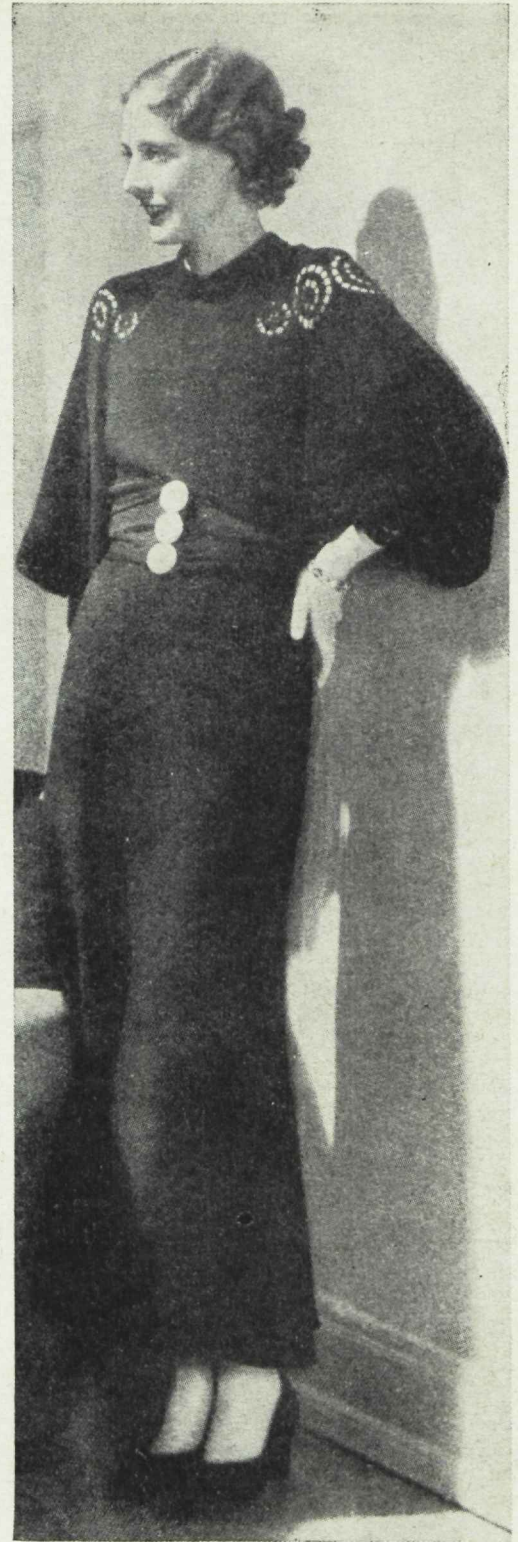
Lihtne viltkübar kergelt laineliste äärtega on alati elegantne. Taga sulggarnituur.

Nägus kübar mustast vildist kaunistatud tulipunase sulega.

Must sügismantel villasest riidest. Mantlil on hästi-kukkuv suur krae, taskud ja mansetid karusnahast. Mood sobib ka talvemantlile.

Meeldiv pealelõunakleit pruunist hiinakrepist. Õlgadel ja varrukail ilustavad ringid käsipilus.

340

341

342

343

344

345

346

340. Sirge sügismantel tumesinisest villasest riidest. Kraeks karusnahk. Raglanlõikelised varrukad lõpevad laiade eemalseisvate mansettidega.
341. Kostüüm segakirja rohelisest riidest. Seoskrae on kaunistatud nahaga.
342. Sügismantel duvetiinist, suur õlakrae on äärestatud karusnahaga, samuti ka varrukad.
343. Moodne raglanlõikeline sügismantel tumehallist

- villasest materjalist. Väikest karusnaha kraed võib kanda ka ümber kaela, eest suletud ühe nööbiga.
344. Meeldiv sügismantel tumesinisest villasest riidest. Kaunistuseks tikitud voldid ja suured moodsad nööbid ees.
345. Lihtne raglanlõikeline sügismantel õrnakirjalisest jerseyst tumeda sametkraega.

347

348

349

350

351

352

353

354

355

356

357

358

359

360

346. Elegantne tänavakleit tumerohelisest tweedist huvitavate karusnaha kaunistustega.
347. Päevakleit villasest georgette'ist. Garnituuriks šoti taft.
348. Kleit ruudulisest tweedist. Kraeks valge villapikee.
349. Päevakleit fantasiivillariidest. Hele cloque krae ja kätised on äärestatud värvilise paelaga. Kaht värvi nahkvöö.
350. Ilus tänavakleit peenest tweedist. Valge nelinurkne krae ja ring monogrammiga.
351. Praktiline kleit angooravilla materjalist. Kaunistuseks väike seotud krae villapikeest ja ilusad nõöbid ees.
352. Nägus kleit laiematriibulisest riidest on tehtud pluuskleidina. Ees väike vest ja varrukasuud on valgest mattsiidist. Tumedad nõöbid.

353. Huvitavalõikeline pealelõunakleit. Ühevärvilisest peenest villasest riidest. Väike krae ja žaboo valgest siidist.
354. Öhtukleit raskest kollasest kunstsiid-cloquest väikese peleriiniga, mis kaunistatud metall- või siidpitsiga. Lai vöö pruunist velourchiffonist.
355. Teatrikleit mustast sametist. Teravalõikeline passe ühes osa varrukaga on teist värvi sametist või satäänsiidist. Kaelast eemalseisev krae ja vöö on töötatud huvitavalt mõlemaist materjalest.
356. Pruutkleit valgest satin chine'ist on üsna lihtsa ja sirgejoonelise tegumoega.
357. Raglanlõikeline pruutkleit mattsiidist.
358. Huvitav pealelõunakleit punasest mattkrepist. Pluusi osa on kaunistatud pärlitikandiga. Vööks lai samet riba, küljeloleva suure seosega.

MARET

Tualette ja üli- rõivaid

elegantseid, moodsate lõigete järele tellimiste peale valmistatakse.

Soovikorral ka kohapealt materjal saadaval.

Lasteriided

Moe uudised: käekotid, paelapitsid, lilled, kaelaketid jne.

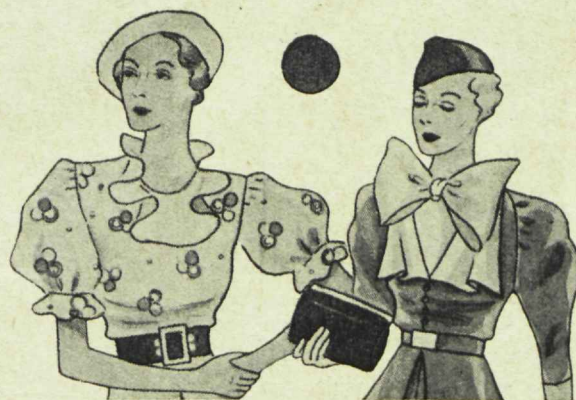
Moe-ateljee „Marina“

Tallinn, Viru tän. 14—8, telef. 471-77.

Tellim. täitmise kiire ja korralik. — Dipl. töötajad.

MARET

Daamide üli-riideid, kostüüme, mantleid, kasukaid

Soovitab maitsekas valikus

A. Köst, Tallinn,

Niguliste 16, telefon 429-81

361

362

363

359. Nooruslik õhtukleit väikese soos-pluusiga. Krae ja osa vööst on pikeest, seos ja vöö sametist.
360. Teatri- või seltskonnakleit helesinisest cloquest tumedamat tooni raglanvarrukatega, mis kaunistatud viltidega. Ees kunstlill. Vöö kaht värvi materjalist.

361. Väga pidulikult mõjuv pruutkleit kreem värvi atlasest drapeeritud kaelaavausega ja väikese slepiga. Varrukad laiad kimonoilõikelised. Kinnis seljal, ilusate nõõpidega.
362. See pruutkleit lumivalgest cloquest on töötatud vilturiidest. Kleit on tagant suletud väikeste üle-

364

365

366

367

368

369

370

tõmmatud nõopide ja silmustega, samuti kui pikad ja kitsad varruka allosad.

363. Valgest kreppsatäänist väga lihtne, kuid nooruslikult ja hästi mõjuv pruutkleit.

364. Kittel-põll ruudulisest puuvillariidest. Huvitavad õla ja tasku kaunistused.

365. Pyjama ja ilma varrukateta pikk jakk päevaseks kandmiseks.

366. Garnituur läikivast ja mattsiidist. Kaunistuseks tikand ja pilu.

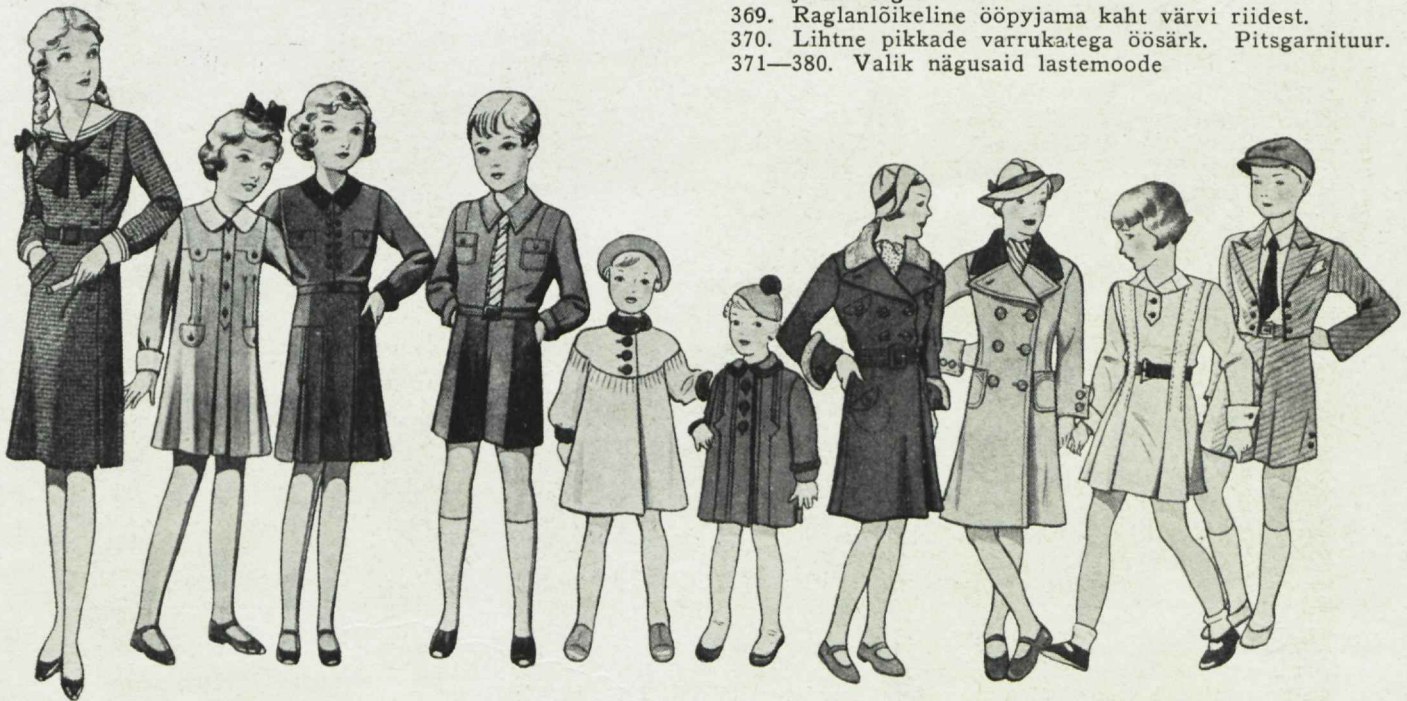
367. Nägus öösärk roosast siidist.

368. Hommikmantel sinisest pesusametist tikitud krae ja käistega.

369. Raglanlõikeline ööpyjama kaht värvi riidest.

370. Lihtne pikkade varrukatega öösärk. Pitsgarnituur.

371—380. Valik nägusaid lastemoode

371

372

373

374

375

376

377

378

379

380

Sügisuudiseid

suures valikus soovitab suurel ja väikesel arvul

Herman Rõivas

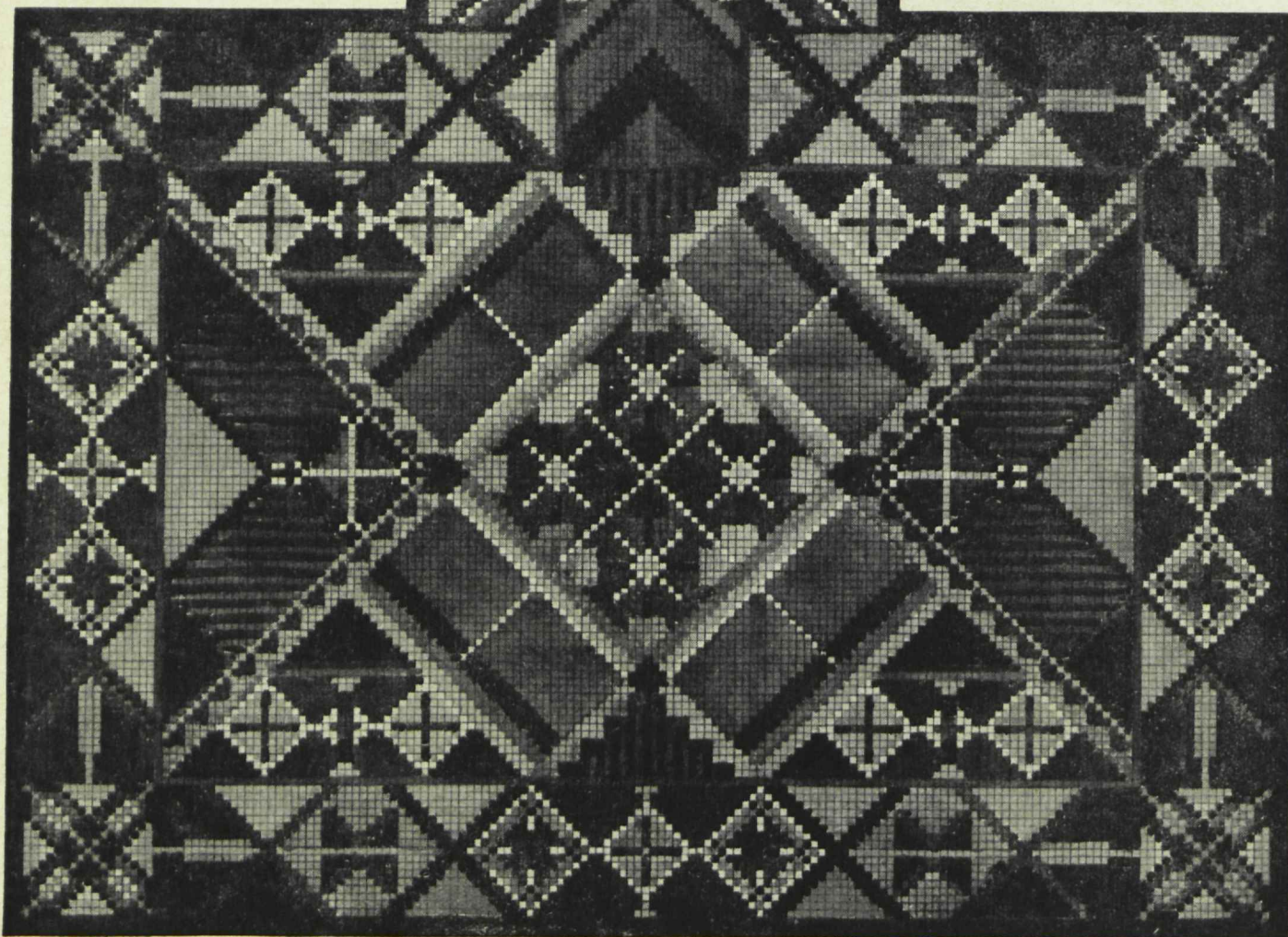
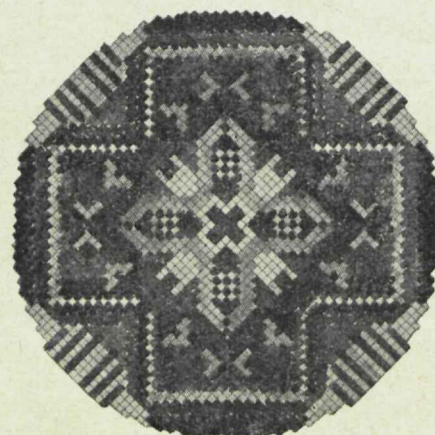
kodumaa vabrikute
riidekauplus

Tallinn, Estonia pst. 11, telef. 304-08.

K Ä S I T Ö Ö

*Kirjutuslaua vaiba ja
toolipadja mustrid
eesti motiividel*

Anita Olst

Vaibamustri suurus on 165×125 sm. ja laua alla ulatava osa suurus 68×65 sm; kui iga mustri oleval väike ruut on arvestatud 1 sm². Vaipa võib õmmelda rist- või keelimpistes ja ka põimida. Õmmeldes vaipa ristpistel ½ sm laiuse lõngavahega jutele, tuleb õmmelda iga mustri oleval ruudukese asemel neli risti, nii et nad ühe ruudu moodustavad. Keelimis õmmeldes tuleb iga mustri oleval ruudu kohta üks piste, mis ulatub üle kahe jute lõnga. Vaipa võib õmmelda kodumaa vaibalõngadega.

Värvideks on villatööstus „Ekstra“ värvikaardi järgi järgmised värvid:

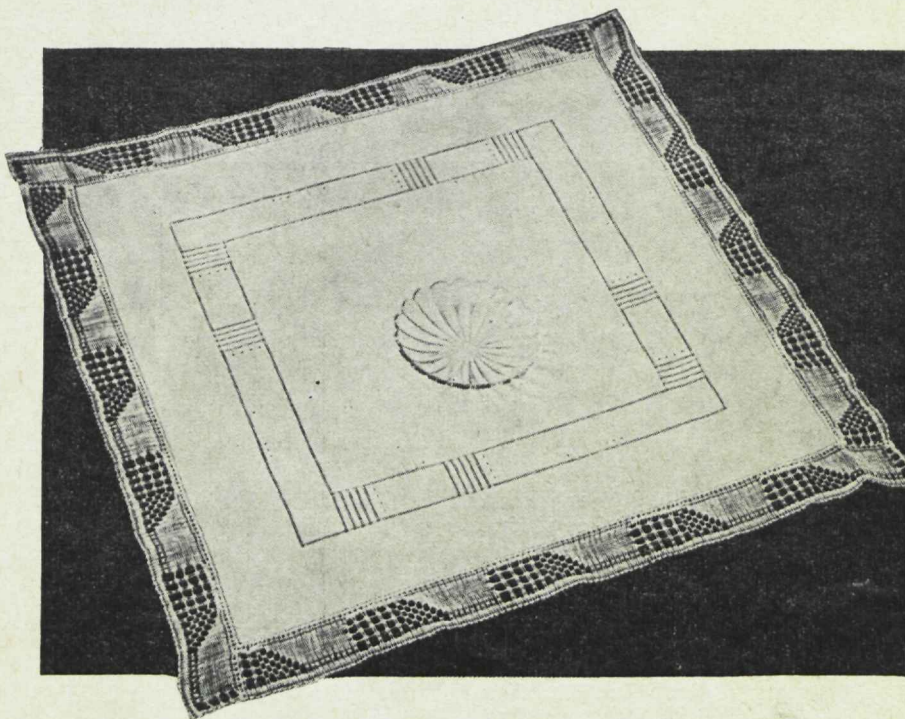
määrduval valge	— 61
helekollane	— 16 või 71
tumekollane	— 14

helepruun	— 59
keskmine pruun	— 58
mustjas pruun	— 55
punane	— 44
hele punakas pruun	— 43
tume „ „	— 40
vana roosa	— 70

Vaiba mustrit saab toimetusest üheks nädalaks ära-
joonistamiseks 75 senti eest.

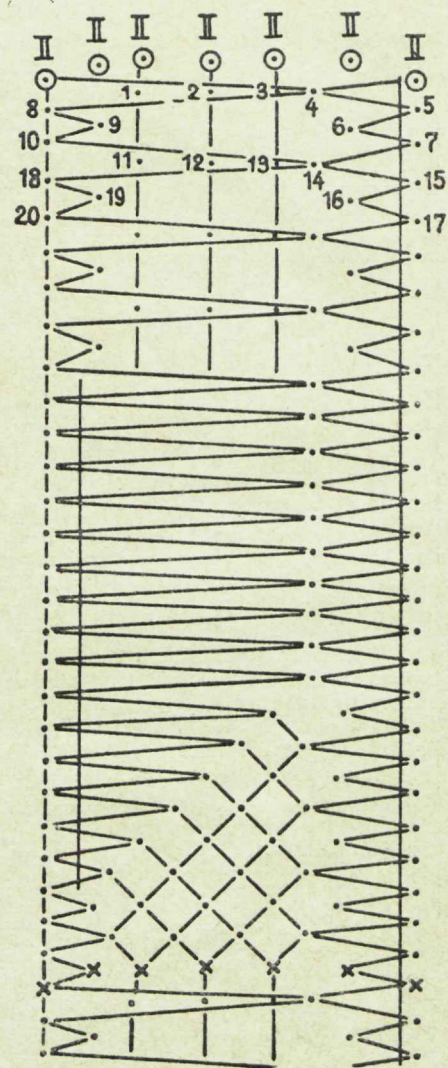
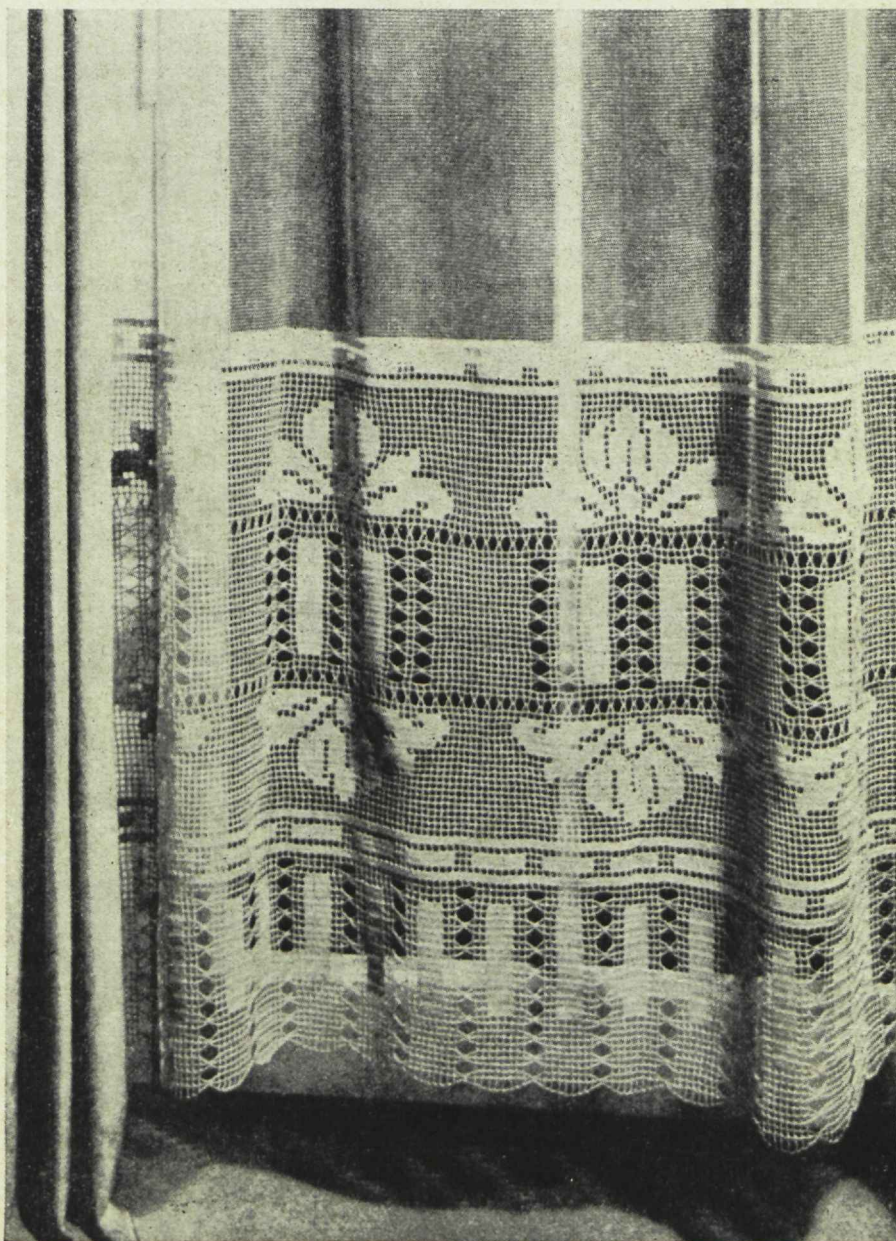
Toolipadja suurus on 60×60 sm. Võib õmmelda samas tehnikas, mis vaipki ja samade värvidega kodumaa-
käsitöölõngadega. Mustri skeemi ühes värviproovidega
saab toimetusest Lossi tn. 7, 50 senti eest. Postiga telli-
jatel 10 s. kulusid juurde lisada.

Mustreid saadetakse välja ainult ettetasumise korral.

VÄIKE NELINURKNE LAUALINA.

Laualina on valmistatud valgele linasele riidele ja kaunistatud pilu ja auktikandiga. Lina ääres on moodne ja vastupidav niplispits, mille tööproov kõrval.

1. Tööproov lina ääres olevale pitsile.

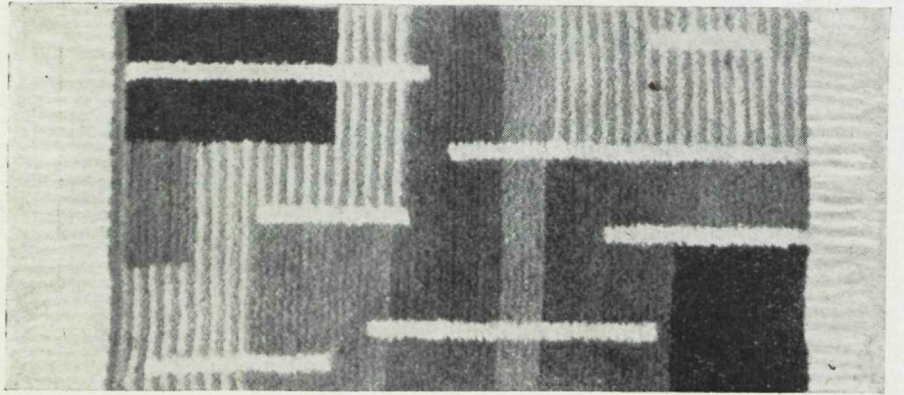

2. Tööproov laualina pilustrile.

LAI HEEGELPITS FILEESTOORILE.

Fileestoori küljes olev pits on heegeldatud kreemist või valgest keskmises jämeduses niidist. Keskmises suuruses laiale eesriidele tuleb viis motiivi. Pits heegeldatakse pikisihis edasi-tagasi käivates ridades, alates ülevalt äärest ja lõpetades sakki-dega. Viie motiiviga pitsile tuleb üles luua 924 silma.

Väike vaip smürna töös

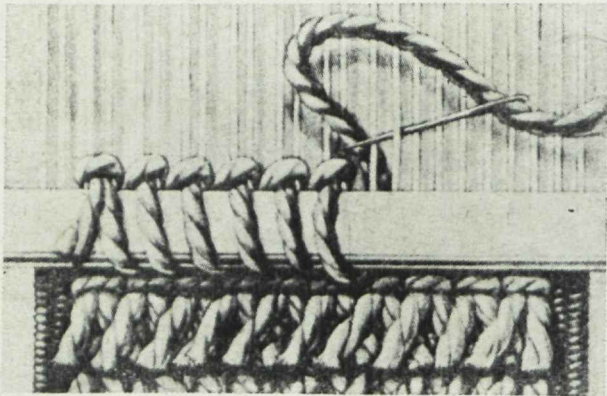
Käsitsi sõlmitud smürnavaip on 50 sm. lai ja ilma narmasteta 86 sm pikk.

Smürnasõlmed valmistatakse 1—2 sm laiuse laaukese ümber, millel on alumisel serval kitsas soon, et oleks kerge silmuseid lahti lõigata. Sõlmede valmistamist näeme proov 1. Iga sõlmerea järele tuleb vahele põimida 2—4 lõnga, lõnga jämeduse järele, nagu näha proovil 2. Sõlmimisel tuleb tähelepanna, et muster kuidagi kokku kiskuma ei hakkaks ja ka selle järele, kas rohkem või vähem vahelõnga põimida. Et saada tugevat äärt, mis põrandal kokku ei rulluks, selleks põimitakse ääred juba iga sõlmede reale ette. (proovil 2).

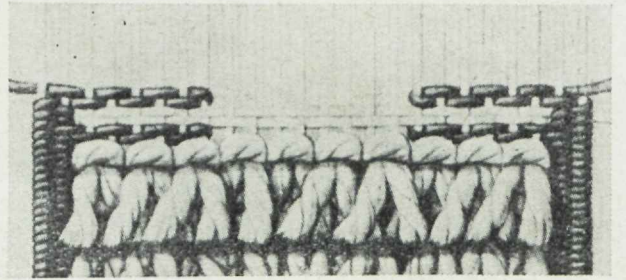
Antud vaibale tuleb raamile üles vedada 98 lõnga, mis küllalt pikad lõigatakse, et otstesse saaks ka kuni 12 sm. pikuste narmaste jagu.

Värvideks on tumeroheline, heleroheline, hallroheline,

beež ja rohekaskollane. Kui on põhiniidid ülesveetud, põimitakse kõige enne äär hallroheline villasega kuni 2 sm kõrguseni üles ja iga sõlm rea järele aetakse sama lõngaga 8 lõngale äärest sissepoole ja tagasi, et äärt vaibaga siduda. Vaip töötatakse mustri järele, kus iga kastikene tähendab üht sõlme. Vaheniite mustril antud pole, neid peab iga sõlmedereale vahele põimima. Kui vaip valmis, kootakse lõpetuseks ka 2 sm laiune hallroheline äär nagu alguseski ja sõlmitakse otstesse põhilõngadest narmad.

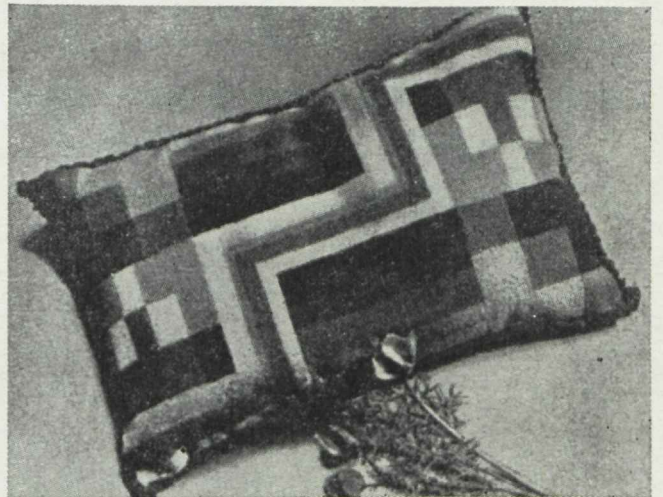
1. Tööproov smürnasõlmede valmistamisega raamile ülesveetud linasele lõimele.

2. Igale sõlmede reale tuleb vahele lüüa 2—4 kinnituslõnga ja ääred tugevasti läbipõimida.

Ilusa mustriga lai heegeldatud vahepits ja kitsas sakkidega ääre pits.

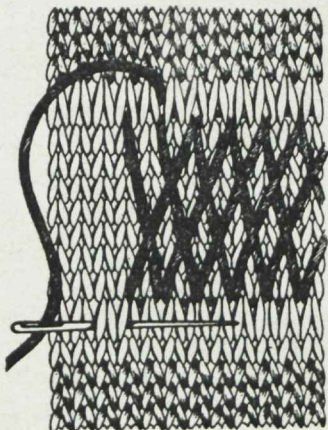

Padja suurus on 40×60 sm. Padi on torgitud vastava nõelaga tugevale linasele riidele. Muster aetakse vasakule poole ja torgitakse vasakult paremale poole. Silmused, mis jäävad paremale poole, lõigatakse lahti. Juuresolev padi on valmistatud loelõngadest pruunides toonides. Neli pruuni tooni ja helekollane. Sama efektse padja saame aga ka igasugustes teistes värvitoonides. Näiteks: sinised toonid halliga, rohelised beežiga, punased roosaga jne. Patja võib õmmelda ka rist- või keelimpistes juteriidele. Valmis padja tagumiseks pooleks on pruun satään ja ääres tugev tumepruun nõör kas siidist või villasest. Padja mustrit võib saada toimetusest 35 sendi eest.

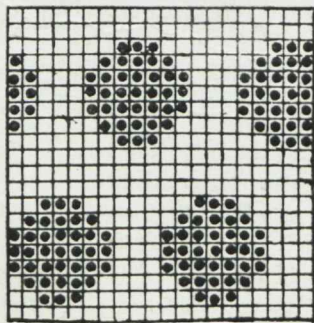

KOOTUD PULLOVER SIIDIST KRAEGA.

Materjali kuulub 250 gr. keskmises jämeduses villast lõnga. Pullover kootakse valmis osade kaupa, lõigete järele. Pullover kootakse edasi-tagasi pahempidi ridades. Seljatükile kootaks üks parempidi silma triip alt üles ja esitükile lai mustrijoon. Mustrijoont alatakse järgmiselt: 1 silm paremat, 3 silma vasakut, 16 s. paremat, 3 vasakut ja üks paremat tagasi tulles kootakse ainult vasakut pidi. Keskmine 16 silmaline riba hakkab hargnema iga 5. ja 12. rea järele, nagu juuresoleval proovil näha. Ülemine triibu osa kootakse lahtiselt, kust krae otsad läbi käivad. Kui kõik pulloveri osad valmis, õmmeldakse kokku.

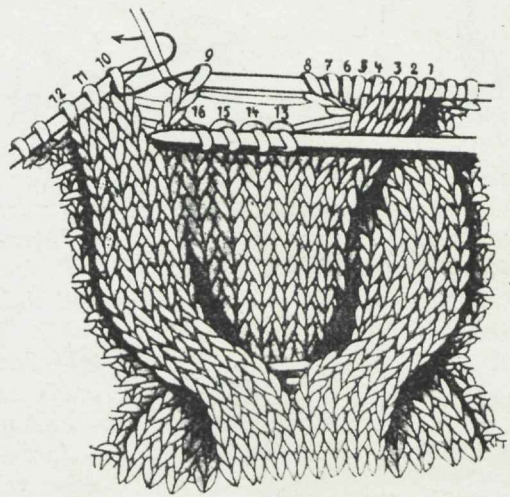

b

a

Proov a: pulloveri esi- ja seljatüki kudumise proov.
Proov b: laiade triipude kaunistamise proov.

Mustri kudumise proov, kõrvalolevale pulloverile.

KOOTUD PULLOVER TRIIBULISTE RAGLAN-VARRUKATEGA.

Materjali kuulub selleks umbes 270 gr. heledamat rohelist, 50 gr. valget ja 40 gr. tumepruuni jämedamat villast lõnga. Pullover kootakse lõigete järele, osade kaupa valmis. Esi- ja seljatükk on kootud rohelisest lõngast, alates alt äärest, kududes äär 1 silm parempidi, 1 silm pahempidi, 7 sm lai. Edasi kootakse juuresoleva proovi a järele, kus tühjad ruudud tähendavad parempidi kootud silmi ja punktiga märgitud pahempidi silmi. Varrukad alatakse ka alt äärest samuti kui alumine äär ja siis alatakse joonmustrit: 4 rida rohelist, 10 rida valget, 4 r. rohelist, 2 r. valget, 4 r. pruuni, 2 r. valget jne. algusest korrata. Iga 1. ja 9. rida laiast valgest triibust keerutatakse iga silm 2 korda ümber varda, mis järgmise rea kudumisel lahti lastakse, et saada pikki silmi. Pärast kaunistatakse valged triibud kordamisi üks triip rohelse teine pruuniga proov b järele. Samuti kootakse ka krae. Pullover õmmeldakse kokku ja pressitakse kergelt.

Antsu-Pantsu ja Intsu-Vintsu

Antsu-Pantsu ja Intsu-Vintsu istusid sügavas metsas. Nad olid põialpoisid ning neil oli punane nõpsnina ja süsimust habe. Kuna nad olid näljased,

„Tule, otsime juurikaid, siis on meil midagi süüa!“

ütles Antsu-Pantsu Intsu-Vintsu: „Tule, otsime juurikaid, siis on meil midagi süüa!“

„Oo,“ ütles Intsu-Vintsu, „otsima? ei, seda ma ei saa ega suuda!“

„Nii,“ ütles Antsu-Pantsu: „kes ei saa, ega suuda, see nälgi terve päev.“

Siis lahkus ta, otsis pehme- maid juuri ning sõi kõhu täis.

Intsu-Vintsu jäi üksi suurte, tumedate kuuskede alla. Nälgi näpistas tal kõhtu ning see sünnitas talle valu. Intsu-Vintsu hakkas kibedasti nutma. Seda nägi rähn ning küsis: „Intsu-Vintsu, mispärast sa nutad?“

Küsitav raputas pisarad habemest ning vastas:

„Mul on nii suur nälgi, ja Antsu-Pantsu jättis mind üksi, kuna ma ei saa juuri otsida.“

„Tule,“ ütles rähn, „ma näitan sulle jämedaid marju, need maitsevad palju paremini kui juured!“

Oi, kuidas Intsu-Vintsu rõõmustas! Ta jooksis kiiresti mustikapõosani kaasa ning jäi ootama.

Kuid rähn ütles:

„Nii, Intsu-Vintsu, korja nüüd marju ja söö nii palju kui jaksad.“

„Oo,“ hakkas Intsu-Vintsu nutma, „korjata? Ei, seda ma ei saa ega suuda!“

Rähn tegi üllatusest nokakese lahti ja piiksus:

„Kes ei saa ega suuda, see nälgi terve päev.“

Intsu-Vintsu nuttis veel enam.

Seda nägi üks orav. Tal oli hää süda ja ei võinud näha pisaraid. Ta hüppas pehmele sambalale, Intsu-Vintsu ette, ja küsis:

„Intsu-Vintsu, mispärast sa nutad nii väga?“

Intsu-Vintsu suutis nuuksu- mise sekka vaevalt vastata. Ta kogeles ainult:

„Antsu-Pantsu jättis mind üksi, kuna ma ei saa otsida juuri, rähn lendas minema, kuna ma ei saa korjata marju ning mul on nii suur nälgi!“

„Oota,“ ütles oravakene, „ma toon sulle puotsast pähkleid, need maitsevad palju paremini kui juured ja marjad. Ma ei söö kogu oma eluaeg midagi muud.“

Seda öeldes hüppas ta puutsa. Üks, kaks, kolm, tõi ta pähkleid alla.

„Siin, Intsu-Vintsu, on sulle pähklaid, hammusta ja söö kõht täis!“

„Oo,“ ütles Intsu-Vintsu, hammustama? Seda ma ei saa ega suuda.“

Oravakese silmad muutusid imestusest suureks. Ta istus tagumistele jalgadele, võttis ühe pähkli esikäppade vahele ja hammustas selle teravate hammastega katki.

„Siin, Intsu-Vintsu, on sulle pähklaid, hammusta ja söö kõht täis!“

Intsu-Vintsu rõõmustas, kuid oravakene sõi pähklid ise ära. Siis tantsis ta Intsu-Vintsu ümber, vibutas sabakesega ja laulis:

„Kes ei saa ega suuda, see nälgi kogu aeg.“

Ning läks hüpates metsa.

Intsu-Vintsu nuttis ja hädaldas veel rohkem.

Seda kuulis usin mesilane. Ta mõtles, et on juhtunud suur õnnetus ning küsis:

„Ütle, Intsu-Vintsu, miks sa nutad nii haledasti?“

Uuesti algas kaabelaul:

„Antsu-Pantsu jättis mind üksi, kuna ma ei saa otsida juuri. Rähn lendas minema, kuna ma ei saa korjata marju. Oravakene hüppas minema, kuna ma ei saa hammustada pähkleid katki. Nüüd on mul aga suur nälgi!“

„Kui sul nälgi on,“ sumises mesilane, „tule kaasa mesipuu- se. Meie kuningataril on palju mett, ta annab kindlasti sulle midagi nälja kustutamiseks!“

Intsu-Vintsu ei oodanud enam uut kutset, vaid jooksis kiiresti mesipuu juure. Mesilane lendas lennuaugu ette ja kõneles teiste mesilastega tasasel häälel. Peagi väljus kuningatar. Ta keha ümbritsesid mantlina kuldsed tiivad. Kogu hoovkond saatis teda, sest mesilas-kuningatar ei välju kunagi üksi.

Intsu-Vintsu jutustas oma loo uuesti.

Mesilas-kuningatar oli tark naine ja taipas kohe, kuidas olid lood Intsu-Vintsuuga ning ütles sellepärast:

„Intsu-Vintsu, sa oled laisk ja pealegi veel rumal. Laisad ja rumalad ei saa mett. Mine koju,

Ning kohe sumisesid mesilased Intsu-Vintsu pea ümber.

aga kiiresti, muidu lasen oma mesilastel sind nõelata!“

Ning kohe sumisesid mesilased Intsu-Vintsu pea ümber. Mehikene pistis kiiresti jooksmas, kuid varsti ta komistas ja kukkus ninali ühele magusale juurele. Intsu-Vintsu tõstis selle üles ja ütles:

„Ma saan ju otsida, sest ma

Nõuandeid noortele emadele:

„Ema, mis on veduri sees?“

Prrrr! väikese mängueduri rattad tiirlevad õhus. Siis naksub kusagil — ning väike lokomotiiv ei jookse enam. Poisu vaatab eset näost särades. See ei sega teda üldse, et ta juba jälle tegi ühe mänguasja katki. Nobedalt puurivad ta sõrmed veduri sisikonnas — ning paar tundi hiljem osutavad veel vaid paar ratast ja kruvi ning paar viltu klopitud telge endise veduri hiilgust.

„Poisu teeb kõik katki!“ ütleb onu, kes veduri kinkis, rabatult.

„Kas sa ei häbene, poisu! See ilus mänguasi! Vaevalt kolm päeva püsis ta sul!“

Poisu teeb suured, süütud lapse silmad. Ta ei saa üldse aru, mida täiskasvanud õieti tahavad. Kui ta veduri lahti kruvis, siis tegi ta seda põhjusest, et viimane enam ei sõitnud. Ta tahtis näha, mis seal sees on! Et ta hiljem teda enam õieti kokku kruvida ei osanud, pole

tema süü. Ning lõpuks saab ju katkise veduriga ka suurepäraselt mängida! Mispärast täiskasvanud end tühja pärast nii ärritavad!

Ja, poisu teeb iga mänguasja katki. Ta mängukappi kuhjuvad rattad ja kruvid, mis enam sobida ei taha. See ei sega üldse väikest. Tema jaoks omavad need surnud esemed elu. Ta ei vaja ühtegi kallist mänguasja komplitseeritud mehhanismiga! Ta konstrueerib asjad ise õigeks. Ning lahtikruvitud vedur tundub poisile tuhatkorda ilusamana, kui tervel kujul, millisenä teda onu tõi ning mis üsna iseenesest jooksis, ilma et oli vaja aidata!

„Usun, meie poisist tuleb kord kuulus insener. Ta kruvib ja lõhub, kus ta vaid saab!“ ütleb isa uhkelt.

Kuid see pole õige. Igas lapses pesitseb tung uurida ja otsida. Väike tüdruk ei jää enne rahule, kuni ta on nuku seest

saepuru välja puuritud. Kui ta rebenenud augu plaastriga kinni kleebib, siis ei tähenda see veel kaugeltki mitte, et tüdrukus peitub arsti kalduvusi!

Vanemad fantaseerivad sageli laste üle tulevikuplaane. Ei tohi näha laste mängus sümbolit! Lapsed avavad oma enese ilma — mis ei ole aga eriti komplitseeritud.

„Poisu teeb kõik katki!“ See pole katastroof, kui teda täiskasvanud selleks ei muuda. Viha löhkumist peab takistama — tervele uurimistungile tuleb tee vabaks jätta!

Seal asub katkine vedur. Onu on kuri, ent poisil säravad silmad! Alles nüüd omab mängu-ese talle väärtuse, sest ta ise töötab ta kallal.

„Ema, kuis näeb vedur seest välja?“ Poisu tahab seda nii meeeldi teada. Jätame talle ta tahte, kuna mängu-ese kuulub kõigi oma üllatustega lapsele. Pettumused saabuvad küllaltki vara!

Kas loomaarmastust saab kasvatada?

Lapsest, kes ei oma armastust looma vastu, ei saa õnnelikku inimest.

„Ema, ema, vaata ometi seda väikest armast koera! Ma tahaksin seda silitada!“ Ehmunud hüüatus emalt: „Ära puuduta teda, koer hammustab!“

Juba on umbusk külvatud. Laps tõmbub kartlikult tagasi. Kuid ta on kurb! Mispärast koer teda hammustab, ta tahtis teda ju vaid silitada? Koerad on siis kurjad, teeb laps loogilise järelduse. Järgmisel võimalusel lööb ta koera!

Ei, armas ema, nii see on vale! Lapse vajadust õrnusi jagada, ei tohi takistada. Laps, kes ei evi armastust ega usaldust looma vastu, on vaene ja ei saa kunagi täiesti õnnelikuks inimeseks!

Kas loomaarmastust saab kasvatada? Ja ning ei! Armastus looma vastu peab juba iduna olemas olema, ema püüid olgu seda äratada! Tunne, et on olemas ka teisi kaitset ja hoolitsemist vajavaid eluolevusi, on lapse suure kasvatusliku väärtusega.

Kuid koertel on ju ussid, lapsele satuvad koerakarvad suhu!

Loomulikult tuleb tähelepanna, et koer last ei lakuks! Viimasest pahest saab väga hästi vabaneda. Koer märkab peagi, et ta ei tohi last keelega puudutada, kui ollakse selles punktis algusest peale energiline. Eneestmõistetav on ka eriline hoolitsemine nende loomade eest, kes lastega kokku puutuvad. Piinlik puhtus on ülim nõue! Lapse söögiaja saabumisel olgu koerad ja kassid lastetoast eemaldatud!

Igal loomal on eriline arusaamine laste jaoks. Tungi mängu järele saavad nad viimaste juures kõige enne rahuldada. Suured koerad, dogged, kes näiteks täiskasvanuile sageli ohtlikeks osutuvad, muutuvad vaikseks ja rahulikuks, kui nad tohivad lastega mängida.

„Minu parim lapsehoidja on meie lambakoer!“ ütles kord keegi noor ema maalt. „Ma ei pruugi hirmu tunda, et lapsega midagi juhtub, seni kui koer on tema juures!“

A. N.

leidsin ühe juure.“ Kui ta jõudis pähkliteni, mida oravakene oli maha pannud, pistis ta ühe pähkli hammaste vahele ja hammustas. „Knak, knak“, tegi koor ja läks katki. Siis ütles Intsu-Vintsu: „Ma saan ju ka hammustada, sest ma sain ühe tuuma kätte!“

Nüüd jõudis ta mustikapõõ-

sani. Okste küljes rippusid jämedad marjad. Intsu-Vintsu sirutas käe välja ja noppis ühe marja kallal Hops, kukkus see tema pihku. Intsu-Vintsu rõõmustas ja ütles:

„Ma saan ka marju noppida, sest mul on üks mari peos!“ Kui ta jõudis Antsu-Pantsu juure, laulis see ikka veel talle:

„Kes ei saa ega suuda, see nälgigu terve päev.“

Kuid Intsu-Vintsu naeris ja ütles:

„Ma saan juuri korjata, marju noppida, pähkleid hammustada. Ma saan kõike teha, mis ma tahan.“ Ning siis laulis ta:

„Kes julgeb, see võidab, kes katsub see suudab.“

O. O-i.

Tervis vähestes ridades

Ikka jälle hirm paksuksminemise eest!

Leidub vaevalt naist, kes ei tunneks hirmu ähvardava „rasvumise“ ees. Viimase vältimiseks võetakse tarvitusele igasugused abinõud.

Pillid, teed, paastumiskuurid, võimlemine kuni lõtvumiseni, massaažid kuni luude pehmenemiseni — ent ometi muutuvad mõned daamid päev-päevalt paksemaks. Niinimetatud rasvumise põhjused ei asu pea kunagi liigeses söögikaardi armastuses. Ka mitte liialdatud mugavuses! Väga sageli ei ole see rasv, mis laseb inimesi näida paksumadena, vaid koe liigne veesisaldus. Sellisel juhul on vajaline vee kõrvaldamine kudedest, näiteks higistamise teel. Teistel on jälle ülemäära paisunud kõht, mida saab kõrvaldada mineraalvete joogikuuridega, mis toimuvad paremini kõhu lahtistavalt, kui nii mõnigi paljukiidetud tee. Päämiselt on aga tegemist n. n. „endogeense“ rasvumisega, s. t. näärmete sisesekreetsiooni häiretest tingitud rasvumisega. Igalühel on enesestmõistetavalt arusaadav, et siis tuleb kõrvaldada põhjus, sealjuures loobudes igasugusest vägivaldsest kuurist ja dieedi pidamisest, kui näärmed ise jälle normaalset funktsiooni ei saavuta. Et selgitada põhjusi, selleks on vajaline põhjalik arstlik läbivaatus. Neid õieti enesestmõistetavaid asju tuleb ikka jälle meele tuletada, kuna kahjuks tänapäevgi on veel naisi, kes äärmise kergemeelsusega mängivad oma tervise ja sageli teda täiesti rikuvadki. Olgu öeldud, et ükski ei või teha oma hääksarvamise järele kõhnenemise kuuri, kui ta ei taha viia elutähtsaid organeid hädaohtu.

Mida peame teadma vererõhust?

Viimastel aastatel on meditsiiniline termin vererõhk saanud peaaegu moesõnaks. Kaunis sageli võime kuulda inimesi kaebamas „liig kõrge vererõhu“ üle. Nad kujutlevad enesele selle all ikka midagi väga salapäraselt orgaanilist protsessi ette, mis neile on „hoiatavaks tunnuseks“.

Nagu iga teine voolav vedelik, nii allub ka veri rõhule, mille abil süda surub erilist mahla veresoontesse. Kui veresooned on kitsenenud, (näit. arterioskleroosi aeg), siis saab veri loomulikult aeglasemalt voolata. Loodus kõrvaldab selle nähte sel teel, et ta tõstab rõhku.

See põhjus on kahtlemata kõigi mitteõigustatud kartuste aluseks, mis on seotud kõrge vererõhuga. Nii usub igaüks, kes on kord juhuslikult kuulnud, oma vererõhu ebanormaalsusest, et ta on haigestunud arterite lubjastumisse või mõnesse muusse elukardetavasse haigusse. Kardatud kõrge vererõhk võib olla teatud häirete tunnuseks, kuid samuti ta on tingitud ka konstitutsionaalselt. On olemas perekondi, kus vererõhk pole põlvede vältel olnud normaalne, ent kes end sealjuures siiski on tundnud täiesti tervena. Enamikel juhtudel on vererõhu muutustes süüdi närvisüsteem. Ka terve inimese juures varieerub vererõhk. Patsient ei tohi ainult selle ühe sümptoomi pärast, mis ei osutu talle kunagi eluohtlikuks, muretseda. Mida enam ta vererõhule mõtleb, seda enam piinavad teda kartused, seda kõrgemaks tõuseb rõhk. Normaalne vererõhu kõrgus on umbes 125 mm. Tema vankumine üksi ei tähenda veel haigust, vaid alles koos teiste sümptomidega omab ta diagnoosis tähtsuse.

Liig madalad rinnad.

Väga palju naisi kannatavad rinnade kõhetumise all. Harva on siin põhjuseks üldine kõhnenemine. Enamasti on see tingitud sisesekreetsiooni näärmete häiretest. Siin aitab ainult arstlik hormoonide ravi. On olemas teatud preparaate, dieedi-juurevõtmise kuure, sinna juure vahel ka ettevaatlikult doseeritud insuliini kuur, mis toimib rinna rasvnäärmete kasvule soodustavalt.

Silma hügieen laste juures.

Laste silmad on väga tundelised. Kuni viienda eluaastani on silmamuskulatuur väga nõrk, sellepärast ei tohi lapsi alla viie aasta kunagi rakendada niisugusesse tegevusse, mis silmadele mõjub pingutavalt. On suur viga nelja- ja viieaastaseid lapsi lugema õpetada. Suurima tähtsusega on valguseolud. Valgus peab tulema vasemalt, et vari ei satuks mänguasjadele. Samane nõue on enesestmõistetavalt maksev ka koolilaste suhtes, kui nad teevad omi kirjatöid. Kõvasti keelatud on voodis lugemine, kuna silmamuskulatuur on siis väga pingul. Igal poolaastal tuleb silmi arstlikult läbivaadata lasta, et kontrollida nägemise tugevust. Aegajalt teha silmananne. Seda saab kõige lihtsamini sel teel teha, kui pistetakse pea puhta külma või leige veega täidetud pesukaussi ning avatakse silmad vee all.

Tüütav juustekasv

Soovimatu juustekasv on paljudele naistele suureks mureks. Ta põhjustab alati ebameeldivusi ning tähendab naisele pidevat võitlust.

Ebasoovitavate juuste põhjalik kõrvaldamine väliste keemiliste vahenditega, eriti kui on tegemist suuremate pindadega; on ikka veel lahendamatu probleem kosmeetikas. Enamik keemilisi juustekaotamise vahendeid kõrvaldab ainult selle osa juustest, mis on naha pinnal. Juukse papill (juukse juur), mis asub mõne millimeetri sügavuses nahas, jääb sealjuures puudutamata. Säilib aga papill, siis juuks kasvab uuesti, veel tugevam ja tihedam.

Lihtsaim kõrvaldamine on habemenoa või aparadi abil. Sellel on aga see puudus, et juuksed kasvavad hiljem veel suuremas ulatuses. Kui on tegemist üksikute karvadega lõuaotsas või suu nurkades, siis saab neist lihtsalt pintsetiga väljatõmmates lahti. Enne seda aga tuleb nahka rasvakraemiga pehmendada.

Laialdasemate juustealade kõrvaldamiseks võib edukalt tarvitada pimskivi. Peale juuste kõrvaldamist tuleb hõõruda igapäev sama kohta pimskiviga õrnalt üle. See takistab uut kasvu ja võib koguni kaduda pärast korduvat hõõrumist.

Soovitav vahend on ka juuste pleegitamine. Selleks tarvitada järgmist segu:

10 osa 30% vesiniku ülihapendit
10 osa salmiaaki.

Mõlemaid kemikaale hoida eraldatult ning segada alles enne tarvitamist vähesel hulgal eelpool nimetatud vahekorras. Puupulga otsa mähkida vatti, kasta sellesse segusse ning määrda mitu korda üle juuste. Enne seda tuleb aga juukseid puhastada rasvast benssiini või alkoholiga. Toime on mõjuvam, kui enne vastavale kohale lühikest aega päikest lasta paista. Hiljem järgnevat nahapunetust määrda rasvakraemiga. Niisugusel teel omavad juuksed heledama, vähem silmatorkava värvi ja muutuvad rabedaks ning murduvad kergesti. Eriti soovitav tumedajuukselistele daamidele.

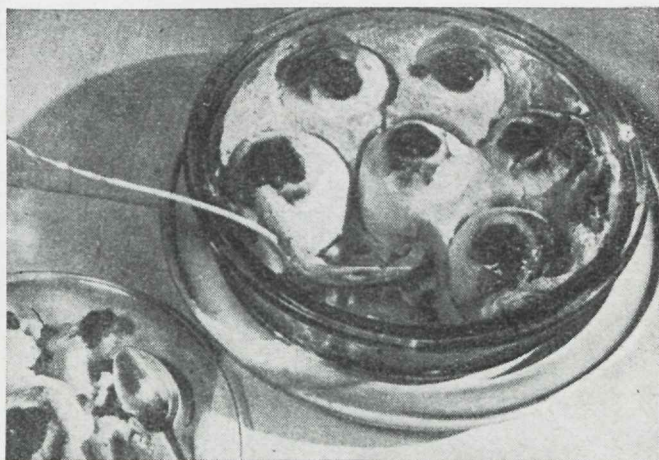
Füsikaalsetest vahenditest kõrvaldab juukseid alati-seks diatermia. Selleks pistetakse peen nõel juukse suunas kuni juuksepapillini nahka ning ühendatakse diatermia vooluga, mis häirib juustekasvu. Pärast tõmmatakse juuks vaevata välja. Kogu ettevõtte on kannatuse küsimus. Kuna sel teel on võimalik igat juust üksikult kahjustada, siis saab ühel istungil ainult väiksemat osa juustest kõrvaldada. Olgugi, et see nõuab kannatust, on diatermia siiski põhjalikum vahend tüütavate juuste kõrvaldamiseks, sest elektrivool kahjustab juukse juuri ning takistab seega uut kasvu.

P. P.

Katsetage meie köögiga:

Õuna biskviit

7—8 ilusat õuna kooritakse, südamed torgatakse välja ja sinna asemele pannakse igale õunale 1 lusikatais kirsi või mõnda muud marmelaadi. Nii asetatakse õunad

Õuna biskviit.

määritud vormi. 3 munakollast hõõrutakse 3 spl. suhkruga vahule, lisatakse 3 spl. jahu ja 3 spl. piima juurde. Nüüd vahustatakse munavalged, veidikese soolaga kõvaks vahuks, segatakse ettevaatlikult taignale juurde ja valatakse vormi õuntele peale. Küpsetatakse 30—40 minutit.

Pirni tarrend

1 kg pirne kooritakse ja puhastatakse südamed välja. Lõigatakse tükkideks ja keedetakse 50 gr. suhkruga ja vähesel veiniga peaaegu pehme. Pirnid võetakse vahu-

Pirni tarrend.

lusikaga välja ja lisatakse leemele niipalju vett juurde, et saame 1 liitri. Lahustatakse 80 gr. kartulijahu ja lisatakse keemaetud vedelikule juurde, lastes keeda 4 minutit ümber segades. Vorm loputatakse külma veega üle. Pudingimassile lisatakse veel 3—4 spl. paluka keedist värviks juurde ja täidetakse vormi. Üks kord massi, teine pirne jne. Kui tardunud, lüüakse vormist välja ja asetatakse keenud pirni viilud ümber. Süüakse piimaga.

Kalafilee juustuga

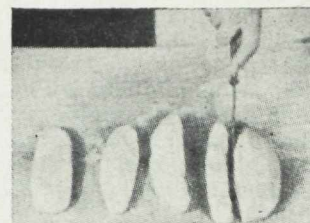
Kala aetakse pikuti lõhki ja võetakse luud välja. Kalafilee tükid lastakse seista umbes 1/4 tundi sidruni mahlaga üle riputatult, siis maitsestatakse jämedalt jahvatatud pipra ja soolaga, asetatakse pannile, raputatakse üle riivitud juustuga ja praetakse võis või rasvas helepruuniks ja küpseks.

Üllatustort

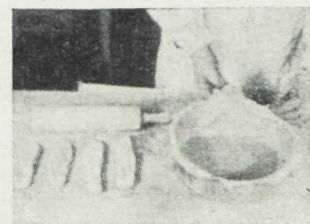
350 gr. jahust, 125 gr. võist, 3. munakollasest, 65 gr. suhkrust, väiksest hulgast soolast ja piimast valmistatakse pehme taigen. Või hõõrutakse vahule, lisatakse

munakollased ja suhkur ja hõõrutakse segu 20 min. Nüüd lisatakse piimas niisutatud jahu, veidi soola ja segatakse segi. Soovikorral võib taignasse ka 1 spl. rummi lisada. Valmis taigen lõigatakse viieks osaks, neli osa ühesuurst ja viies kaks korda niisuur kui teised (pilt a). Määratakse ümarik vorm võiga, rullitakse kõige suurem taigna osa õhukeselt laiali ja asetatakse vormi, nii et katab põhja ja ääred (pilt b). Järgmiseks asetatakse vormi kooritud ja õhukesteks viiludeks lõigatud õunad, mis segatud suhkruga, kaaneli, riivsaia ja 200 gr. pestud rosinatega (pilt c). Segu kaetakse teise väljarullitud taigna osaga. Sinna peale valmistatakse järgmine segu: 200 gr. mooniseemneid segatakse 1/8 l. piimaga ja 60 gr. rosinatega, lisatakse 50 gr. võid ja keedetakse läbi. Kui jahtub, valatakse vormi taigna peale ja kaetakse kolmanda taignatükiga. Nüüd riivatakse mandlid ja pähkleid, lisatakse 50 gr. suhkrut, riivsaia ja veidi riivitud sidrunit. Segule kallatakse üle 60 gr. sulavõid ja asetatakse vormi. Kaetakse neljanda taigna osaga. Sinna peale pannakse kividest puhastatud ja suhkruga segatud värsked ploovid (pilt d) ja lõpeks kaane viimane taigna osa (pilt e), mis äärest määratakse munakollasega ja pressitakse hästi kokku. Torti küpsetatakse 3/4—1 tund palavas ahjus. Selle torti juures võib taigna osade vahesegusid igauks ise oma maitse järele kokkusäada, nii keedistest kui ka värsketest materjalist, nii et tort väärilb tõesti oma nime.

a) Lihtsalt valmistatud tainas lõigatakse viieks osaks nii, et neli osa on ühe suurust ja viies pool suurem.

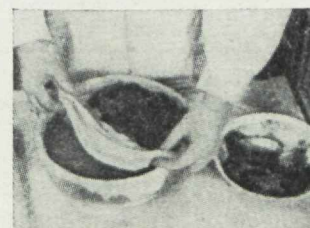
b) kõige suurem taigna osa rullitakse välja ja asetatakse ümmarguse vormi sisse nii, et katab vormi seest täielikult ja ulatub veidi üle ääre.

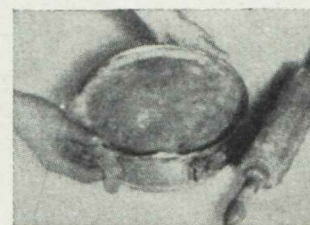
c) Alumine taigna kiht kaetakse õuntega.

d) Neljanda taignakihi peale asetatakse värsked ploovid.

e) Viimase taigna osaga kaetakse vorm pealt täiesti kinni ja vajutatakse munakollasega määritud taigna ääred hästi kokku.

POHLAMARJAD

Pohlad kasvavad päämiselt okaspuumetsas ning valmivad hilissuvel ja sügisel. Sissekeetmiseks kõlbavad ainult hästi valminud marjad. Oma suure parkhappe sisalduse tõttu ei või neid toorelt tarvitada.

Pohli võib kasutada kompotiks. Selleks pestakse marjad puhtaks ning keedetakse tasasel tulel umbes 15 minutit rikkaliku suhkruga ja mõne sidrunikoorega. Siis eemaldatakse sidrunikoor ning lastakse kompott jahtuda. Pärast keetmist võib marju vahukulbiga ka välja tõsta. Ning järelejäänud mahla paksemaks keeta. Pärast keemist valada üle puuvilja.

Et kõrvaldada kompotist või keedistest liig suurt hapesus, selleks võtta marjad pärast keetmist välja. Nüüd keeta pooles või ühe kolmandikus mahlas pirnid pehmeks. Suured pirnid lõigatakse sealjuures veeranditeks, vähemad pooleks. Seemned kõrvaldatult — keedetakse pirnid poolpehmeks. Lõpuks lisatakse nad pohladele juurde. Keedis uuesti üleskeeta ning puuviljaga segada.

Pohlarullid on vähe tuntud, kuid väga maitsev küpsis. Selleks valmistada eelpool toodud kirjelduse järele kompott, mida väga tugevasti tuleb keeta. Sellal, mil ta jahtub, alustada muretaigna valmistamisega.

Peenem muretaigen. 500 g jahule arvestatakse 125 g suhkrut, 320 g võid, kaks munakollast ja pool veiniklaasi alkoholi. Valmistada kiiresti taigen ning lasta veidi seista, et teda saaks paremini rullida. Siis rullida taigen õhukeseks, ovaalkujuliseks ning katta nõrgunud marjadega. Taignaplaat rullida kokku, asetada valmissäetud küpsetusvormi, määrada munaga ja küpsetada kuumas ahjus. Rulli serveerida viiludeks lõigatult soojalt või külmalt magussöögina.

Samasugusest muretaignast võib valmistada ka pohla-kooki! See kaetakse taignaribadest tehtud võrega või magusa vahukoorega. Viimane pannakse peale alles küpsenud koogile, lastes hiljem nõrga kuumuse käes veel kord kergelt üle küpseda.

Pohlakook suhkrustatud muna-lumega. $\frac{3}{4}$ tassi peentsuhkrut, $\frac{3}{4}$ tassi külma vett, 4 tassi pohlasid, 2 spl. jahu, 4 muna, veidi soola, 2 spl. võid, vanilliini, 4 spl. tuhksuhkrut.

Suhkrust ja veest keeta siirup, lisada juure pohlad ning keeta niikaua, kuni marjad lõhkevad. Nüüd eemaldada kompott tulelt ja lasta veidi jahtuda. Vahepeal hõõruda munarebud jahu ja soolaga hästi segi ning lisada 3 spl. keedetud pohlamahla juure. See segu marjadele juure valada ning lasta alaliselt segades kiia üsna väikesel tulel või veevannis. Lõpuks lisandada või ja vanilliin ning lasta segu jahtuda.

Varem valmisküpsetatud, võrdlemisi sügavale muretaignast tordi põhjale, asetada marja keedis ning katta tuhksuhkruga magusaks tehtud munavalge vahuga. Küpsetada leiges ahjus helepruuniks.

Lihtne muretaigen. 250 g jahu, 125 g võid, 50 g. suhkrut, veidi soola, üks muna, üks supilusikas

äädikat või üks noatsatäis küpsetispulbrit. Kõik ained kergelt segada, rasv väikestes tükkides jahule asetada, kiiresti küpsetuslaual rullida ja jahedasse kohta viia. Veel parem on, kui taigen valmistatakse õhtul valmis.

Pohlakook taigna-võrega. Muretaigen ümmarguse koogivormi jaoks, 4 tassi pohlasid, $1\frac{1}{2}$ —2 tassi suhkrut, 2 spl. jahu, 3 spl. vett, veidi soola, 1 spl. sulavõid.

Muretaigen panna koogivormi. Pohlad katki litsuda, segada eelpool toodud ainetega ning vorm täita. Koogi

pind katta ruudukujuliselt taignaribadega, määrada munaga ning küpsetada keskmise kuumuse käes 25 kuni 30 minutit.

Ameerika pohlakook. 2 tassi jahu, pool pakki küpsetuspulbrit, veidi soola, $2\frac{1}{2}$ spl. võid, 1 tass piima või vett, keedetud pohlasid, 2 spl. sulavõid.

Jahu, sool ja küpsetuspulber ajada koos läbi sõela, või lõigata noaga sisse ning lisandada vesi või piim. Teha kiiresti taignaks, rullida jahuga üle riputatud küpsetuslaualle ning lõigata kaheks pooleks. Üks pool panna võiga määratud ümmargusse vormi, määrada pealt rikkalikult sulavõiga, teine taignapool peale asetada ja küpsetada kuumas ahjus 15 kuni 20 minutit. Nüüd mõlemad plaadid üksteisest kahvli abil eraldada ning katta pohlakeedisega. Koogi pooled täidetult üksteise peale panna ning ülemine pohlakeedise kiht katta vahukoorega. Võib serveerida kuuma kooki ka külma kohvikooorega.

Pohlad vormis. 4 tassi pohlasid, 2 tassi vett, 2 tassi suhkrut. Pohlad vees pehmeks keeta, hõõruda läbi peene sõela, segada suhkruga ning keeta 8 kuni 10 minutit suurel tulel. Teha želee proov. Kui tilk muutub külmal taldrikul kõvaks, siis želee kallata kohe veega loputatud vormi, kus ta peab tarduma. Serveerida linnu ja teiste lihatoitude juure.

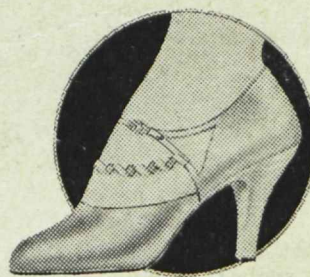
Pohlapuding. 1 kohvitass jahu, $1\frac{1}{2}$ tl. küpsetuspulbrit, veidi soola, $\frac{1}{2}$ tassi riivsaia, $\frac{1}{3}$ tassi pruuni suhkrut, $\frac{2}{3}$ tassi peenekshakitud neerurasva, 1 tass jämedalt tambitud pohlasid, üks muna, $\frac{1}{3}$ tassi piima või vett. Ained segada nimetatud järjekorras ja panna hästi määratud vormi. Puding keeta 2 tundi veevannis, kusjuures silmas pidada, et vesi ulatuks ainult kahe kolmandikuni vormi kõrgusest. Valmis puding serveerida rummikastmega.

Rahuldan ka kõige nõudlikumaid tellijaid

Rätsep
Jüri Ahven

Tallinn, Vabaduse plats 1,
telefon. 466-41.

Daamidele elegantseid kingi

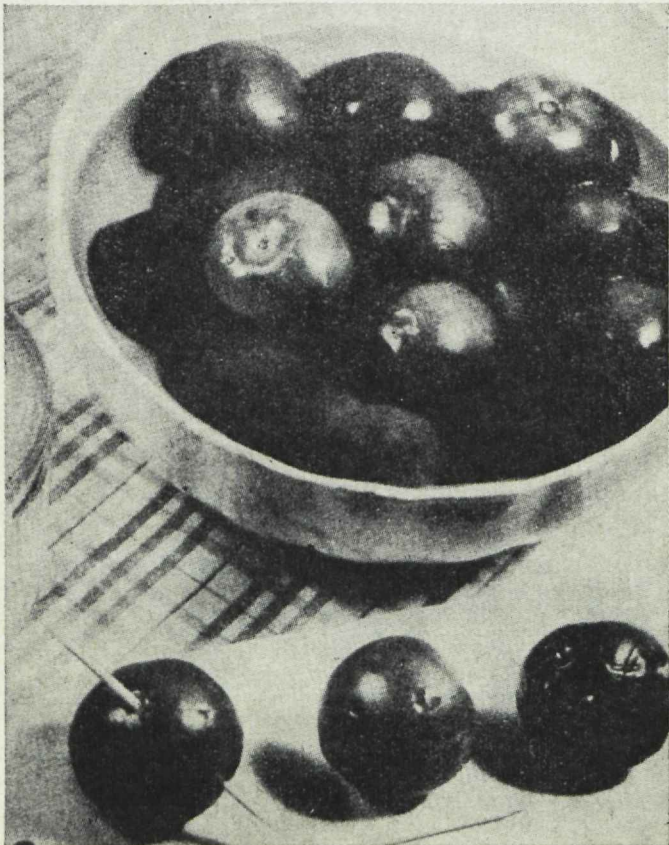
maitsekas ja rikkalik valikus leiate alati

K. Konfen'i
jalanõude tööstusest

Tartus, Riia tän. 18,
telefon. 12-85

Tomatite sissetegemine

Kõige lihtsam tomatite alalhoidmiseviis talveks on nende soolamine. Selleks võetakse ilusad kõvad ja terved tomatid, pestakse hästi puhtaks ja torgatakse peene puutikuga paar korda läbi. Võetakse vastav nõu puhta veega ja asetatakse sinna täiesti värskes toores muna sisse, mis põhja vajub. Nüüd lisatakse niipalju soola juurde, kuni muna hakkab pinnale kerkima, siis on soolvesi parasjagu kange. Siis asetatakse puhtad ja läbitorgitud tomatid klaaspurki, kuid mitte väga kõvasti täiskiiluda, ja valatakse soolvesi üle, nii et tomatid vabalt vedelikuga kaetud on. Purk kaetakse tsellofaanpaberiga. Võetakse

Tomatite läbitorkimine puutikuga.

parajas suuruses paberitükk, kastetakse keedetud kuuma vette, asetatakse purgile ja surutakse hästi ligi. Soovikorral võib veel siduda, kuid püsib samahästi ka ilma sidumata. Sääraselt soolatud tomatid püsivad kaua värsked, neid võib tarvitada salatiks lihatoitude juure ja maitseainena kastmetele. Enne tarvitamist niisutatakse tsellofaanpaber märja rätiga ringi, siis võime purgi sama paberiga uuesti sulgeda.

Raamat — parim sõber

A. PARTS: MAATEADUSE TÖÖ JA ÕPPERAA-MAT. Algkooli IV-le klassile. 131 lk. Hind kr. 1.— „Noor-Eesti Kirjastus“, Tartus.

K. A. HINDREY: RAIDARU KIRIKUMÕIS. Näidend 3 vaatuses. 82 lk. Hind 1.50. „Noor-Eesti Kirjastus“, Tartus.

„Raidaru kirikumõisa“ sisuks on ühe maapastori kurbloolus. Seda teost on „Vanemuise“ laval ette kantud suure eduga. Lugemisel tundub ta intiimsemana ja suursugusemana kui laval, haarab sisu uuduse ja omapärase esitusega.

A. MÖLDER. EESTI KIRJANDUS MUUKEELSEILE ALGKOOLIDELE I. Eesti Kirjanduslik Lugemik Algkooli V klassile. 144 lk. Hind 1 kr. 25 s. „Noor-Eesti Kirjastus“, Tartus.

A. MÖLDER. EESTI KIRJANDUS MUUKEELSEILE KESKKOOLIDELE II. Eesti Kirjanduslik Lugemik keskkooli II klassile. 160 lk. Hind kr. 2.00 „Noor-Eesti Kirjastus“, Tartus.

R. Rolland: NOORED ARMATAJAD. (Pierre ja Luce). Romaan. Tõlkinud I. Rebane. Illustreerinud E. Kollom. „Eesti Kirjastuse Kooperatiivi“ kirjastus, Tartus 1935. a. 102 lk. Hind kr. 1.50.

M. Metsanurk: TAAVET SOOVERE ELU JA SURM. Romaan. Teine ümbertöötatud trükk. „Eesti Kirjastuse Kooperatiivi“ kirjastus, Tartus 1935 a. 195 lk. Hind kr. 2.25.

M. Metsanurk: C. R. JAKOBSON. Dramaatiline kroonika 5 vaatuses epiloogiga. „Eesti Kirjastuse Kooperatiivi“ kirjastus, Tartus 1935. a. 170 lk. Hind kr. 2.75.

Jaan Kärner: KADUNUD AEGADE HÄMARU-SEST. Mälestuskilde lapse-, karjase-, ja koolipõlvest. „Eesti Kirjastuse Kooperatiivi“ kirjastus, Tartus 1935. a. 164 lk. Hind kr. 2.50.

R. Rolland: COLAS BREUGNON. Romaan. Tõlkinud M. Sillaots. „Eesti Kirjastuse Kooperatiivi“ kirjastus, Tartus 1935. a. 288 lk. Hind 3 krooni.

E. ASSON: VANA-AEG. Keskkooli I klassi kursus (V õppeaasta). 184 lk. Hind kr. 1.60. „Noor-Eesti Kirjastus“, Tartus.

„TÄNAPÄEV“ nr. 5. O/Ü. „Noor-Eesti kirjastus“.

„TÄNAPÄEV“ nr. 6. O/Ü. „Noor-Eesti kirjastus“.

A. MÖLDER: EESTI KIRJANDUS. Muukeelseile keskkoolidele I. Kirjanduslik Lugemik keskkooli I klassile. 176 lk. Hind kr. 2.25. „Noor-Eesti Kirjastus“, Tartus.

Teie küsite — meie vastame

„Lugeja Marta“. Nr. 3 ilmunud kirjutusl. vaiba mustrit saab üheks nädalaks ärajoonistamiseks 50 s. tasu eest + 10 senti saatekulu. Tasu tuleb postmarkides ette ära saata.

E. P. Narvast: Teie kirjas jääb arusaamatuks, milises tehnikas soovite vaipa teha. Kui mõtlete lihtsalt ömmelda mõningaid kujutusi villasele riidele, siis pörandavaibaks seda küll ei soovita. Läheb ruttu inetuks, pole moes ja ei tasu töö vaeva. Meil on ainult need mustrid olemas, mis ajakirjas ilmunud ja sellist õblemise mustrit nagu Teie soovite, võimalik avaldada pole.

„MARET“ ilmub kord kuus. — Tellimishinnad: 12 kuud Kr. 3.50, 6 kuud Kr. 1.80, 3 kuud Kr. 0.90, üksiknumber 35 senti. — Kuulutusehinnad kaantel: viimane välimine külj Kr. 120.—, seesmised á Kr. 100.—, tekstis 1 mm üle lehekülje 25 snt., tekstikirjaga 30 snt. Kuulutajatele võimaldatakse koha valik võimaluste piires. Kuulutuste väljatöötamisele ja viimistlemisele pannakse erilist rõhku. — Väljaandjad: V. Kask ja R. Puusepp. Toimetust ja talitus Tartus, Lossi tän. 7, telefon 15-20, postkast 22. Vastutav toimetaja: R. Puusepp. Posti jooksev arve nr. 2201. — E. K. Ü. „Postimehe“ trükk, Tartus, 20. septembril 1935. a.

Õige aeg

on uuendada «MARETI» tellimist
aasta lõpuni

Ilmunud numbritest on veel piiratud
arvul saadaval nr. nr. 1, 4, 5, 6, 7 ja 8

Tellimisi võtavad vastu kõik postkontorid

AINUKE FILMIKUUKIRI EESTIS

Filmžurnaal

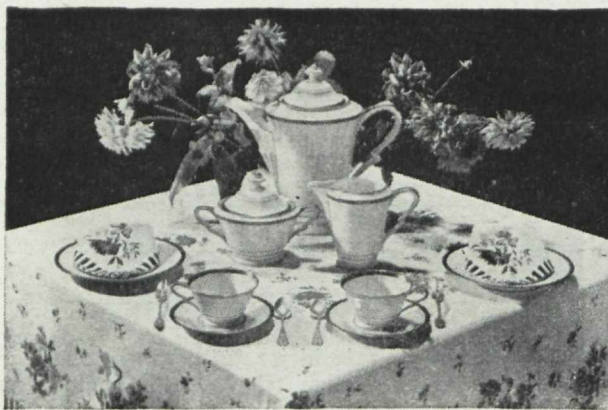
on parimaks seltsiliseks igale
filmisõbrale

I L M U B I G A K U U

SISUKS: Palju pilte ja kirjutisi
filmidest ja filmiinimestest. No-
velle ja följetone. Usutlusi filmi-
inimestest. Põnev romaan.

Hind 35 s.

**Müügil kõikides ajalehekioskites ja
raamatukauplustes.**

Hästikaetud laud — perenaise uhkus.

Moodsaid serviise, kööginõusid ja
majapidamistarbeid igale perenaisele.

A-S. D. MIRVITZ & POJAD

Tartus, Raekoja 6, Tallinnas, Estonia pst. 13

MARET

Isa kallid...

MARET

osta mulle ja emale ainult

VERONIKA

Palmõliseepi,

sest see seep on meie lemmikseep.

J. ADAMTAU

diplom. tantsuõpet.

tantsukursused

Tartus, Vabaduse puistee 12. Tel. 4-27.

Õppekavas: Ameerika Rumba ja teised
viimased tantsu-uudised. Grupid. Era-
tunnid. Väljasõidud. Ainult diplom. ja
vilun. õppejõud. Parimad õppetingimused
kõigile.

Organiseeritud gruppidele suurem hinnaalandus.

RIIETURITE
ÜHISKAUBAMAJA

TALLINN, SUUR KARJA TÄN. 19. TELEFON 455-77

SOOVITAB RIKKALIKUS VALIKUS IGASUGUSEID

meester. ja naister. riideid ja manukseid

Suurim riidekaupade ladu Eestis.

SOODSAIM OSTUKOHT IGALE!

«Regina»

EAU DE COLOGNE • LÖHNAÕLI • PUU-
DER • KREEMID • KÜÜNELAKK

on kõrge kvaliteediga!

A-S. PROV. J. LILL

TARTU

Just see õli
mu ammune
soov

SINGER

Saabunud
uudised

Kleidiriietest ŽORŽETT NOPEE
SATAAN NOPEE
KREPP KLOKEE

Mantliriietest TSELLOFAAN KRO-
KEE DIAGONAAL
VELUUR RAIJEE
KREPP KARROO

PEALE SELLE VEEL PALJU ERIUUDISEID

Rikkalik valik karusnahku

FIRMA

M. JÄNES

TARTUS,
KAUBAHOOV 9-10-11-12
KÕNETRAAT 5-91

Iga nõudlik perenaine teadku,

et värskaid ja kõrgeväärtuslikke

lihasaadusi ja

vorste

ostate alati kõige soodsamalt

G. Nutt'i lihaärhist

Tööstus ja kauplus Tartus, Kroonuaia (Botaanika) tän. 1/3
Telefon 10-89.